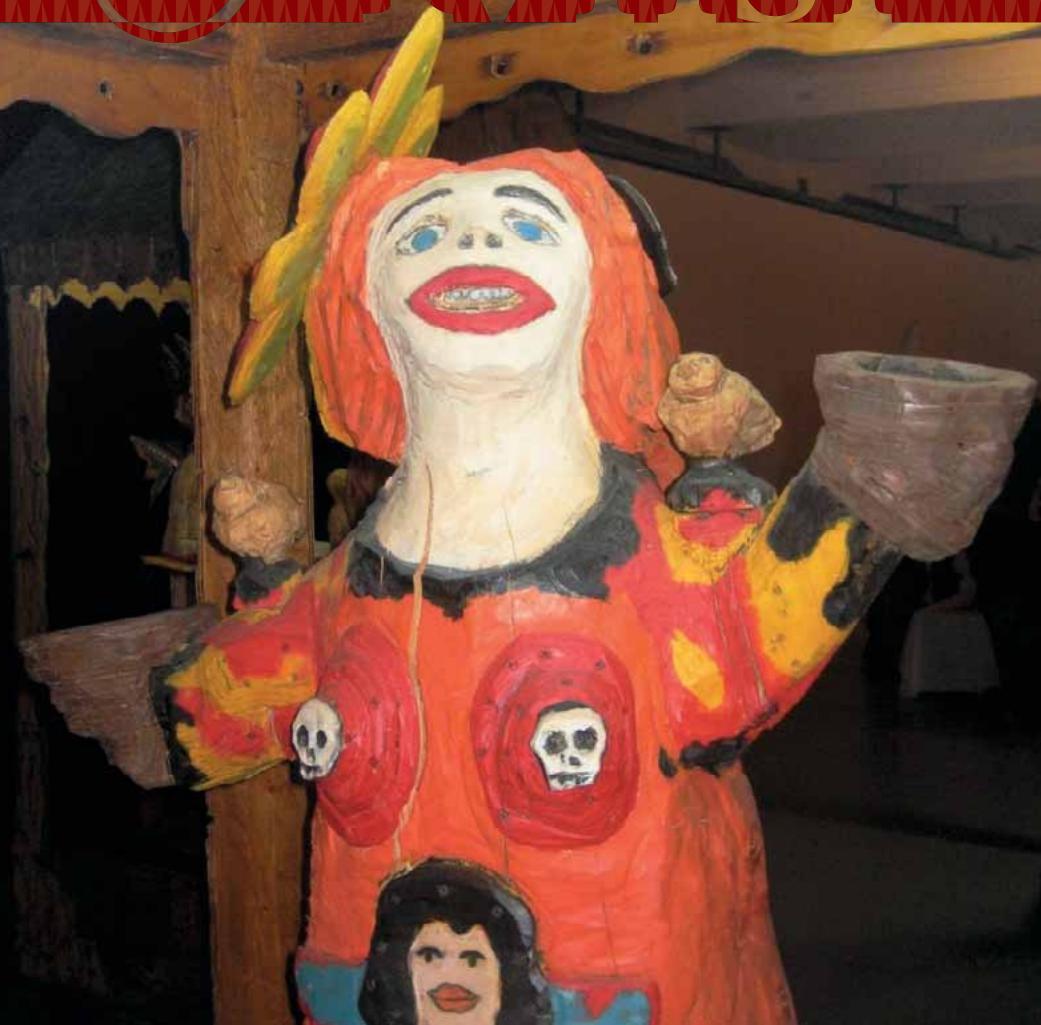

Aviisi

ARTIKELEN

- De boodschappers van de Finse cultuur 6
The Wooden Bride and the Forest Wedding 12
Ontdekkingstocht door Lapland 20
Herman Dietrich Spöring 20
De warmte van het winterse Kuhmo 20
Column De echte Finse sauna 28

VERENIGING

- Herfstactiviteit 26
Pikkoujulu 36
Zo gaat de opmaak van
Aviisi in z'n werk 38

VERDER

- Van het bestuur 3
Agenda 7
Kleintjes 13
Belangrijke adressen 60
Colofon 60
Inschrijfformulier 61

OPROEP VOOR KOPIJ EN MOOIE VAKANTIEFOTO'S UIT FINLAND

Elke keer weer probeert de redactie u te verrassen met interessante artikelen uit Finland. Toch kunnen we meer vakantieartikelen gebruiken en zouden we het leuk vinden als u een aardig artikel over uw vakantiebelevissen in Finland of interessante plaatsen / gebouwen uit Finland zou willen doorsturen.

U kunt uw artikelen of belevenissen met foto's per mail doorsturen naar onze hoofdredacteur Hans Adamse: aviisi@vnf.nu

GoldenCap
Cider since 1865

NIEUW in Nederland

De verrassende frisse smaken van **GoldenCap** Ciders

De frisse mixdrank met I BITE' van grapefruit & Gin

DRINK IT COOL!!!

De verrassende
frisse smaken
van **GoldenCap**
Ciders

De frisse mixdrank
met I BITE' van
grapefruit & Gin

NIEUW
in Nederland

drink it cool!!!

NU TE BESTELLEN OP WWW.TALVI.NL

**SUOMEA KOSKEVIA TARINOITA
JA LOMAKUVIA PYYDEТАÄN
LÄHETTÄMÄÄN AVIISIN
TOIMITUKSEEN**

Yritämme julkaisata aina kiinnostavia artikkeleita Suomesta. Toivomme saavamme niitä teiltä enemmänkin, vaikkapa tarinoita lomamatkoistanne Suomeen ja / tai kuvailuja siellä sijaitsevista kiinnostavista paikoista ja rakennuksista.
Voitte lähettää niitä päätoimittajalleemme Hans Adamsille sähköpostiosoitteeseen aviisi@vnf.nu

NU TE BESTELLEN OP WWW.TALVI.NL

Van het bestuur

Beste Aviisi lezers,

Als ik dit aan het schrijven ben, is het buiten zeer grijs, regenachtig en winderig. Ook door dit weer kan het gevoel van de naderende herfst niet worden vermeden, alhoewel in Nederland de zomer dit jaar nauwelijks is begonnen. Anders was het in Finland, waar deze zomer volgens de nieuwe statistieken op vier na de warmste zomer ooit was. Maar ook al is de magische Finse zomer met zomerhuis, meer en berkenbomen nog vers in ons geheugen, het is al

tijd dat we ons – hopelijk goed uitgerust en vol met energie – richten op het nieuwe seizoen. Voor velen van ons is de herfst het meest actieve seizoen; werk en school beginnen weer, het is tijd om oude hobby's op te pakken ofwel nieuwe te beginnen, en het sociale en culturele leven komt weer op gang. Het geeft een vertrouwd gevoel om na de zomer het oude ritme en de dagelijkse routines weer te kunnen oppakken en soms wordt ook iets totaal nieuws begonnen.

Ook wij, bestuursleden van de Vereniging Nederland-Finland, zijn een voor een vol met nieuwe ideeën terug

van de zomervakanties, en de planning voor de komende herfst en winter is al in volle gang. De kick-off voor dit nieuwe seizoen is onze traditionele herfstactiviteit, die dit jaar plaatsvindt in Den Haag op 16 oktober. Meer informatie vindt u in dit blad, op onze website www.vnf.nu en Facebook-pagina. Welkom iedereen!

Johtokunnalta Arvoisat Aviisin lukijat,

Tätä kirjoittaessani on ulkona hyvin harmaa, sateinen ja tuulinen päivä, ja osittain tästäkin syystä ilmassa alkaa jo väistämättä olla syksyn tuntua. Tosin täällä Alankomaissa kesä ei tänä vuonna tainnut koskaan oikein kunnolla alkaakaan, kun taas me Suomessa lomailleet saimme nauttia kaikkien aikojen neljänneksi lämpimimmästä kesää. Mutta vaikka Suomen

ihana kesä mökkeineen, järvineen ja koivupuineen onkin vielä varsinkin tuore ja haikka muisto, on kuitenkin aika kääntää – toivon mukaan hyvin levänneenä ja energiasta puhkuen – ajatukseni jo tulevaan syksyn. Syksy onkin monelle meistä sitä aktiivisinta aikaa; työt ja koulut alkavat taas, vanhat ja uudet harrastukset alkavat pyöriä, sosiaalinen – ja kulttuuri-elämä vilkastuu. Pääsemme ikääntymisen jälkeen ja innostumme kentties aloittamaan myös jotain uutta. Myös me Alankomaat-Suomi -yhdistyksen jäsenet olemme

yksi toisensa jälkeen palanneet kesälaitumilta täynnä uusia ideoita ja tulevan syksyn ja talven suunnittelun jo kovassa käynnissä. Syyskauden potkaisee käyntiin perinteinen syysaktiviteettiimme, joka suuntautuu tänä vuonna Haagin sunnuntaina 16. lokakuuta. Lisätietoja tässä lehdessä sekä nettisivuillam-

Dit jaar heeft het bestuur besloten om geen evenement te organiseren rondom de Finse onafhankelijkheidsdag, omdat de opkomst vorig jaar helaas behoorlijk mager was. In plaats hiervan gaan we regionale Pikkujoulu-feestjes organiseren, zeker in Eindhoven en in Groningen. Meer informatie hierover volgt als

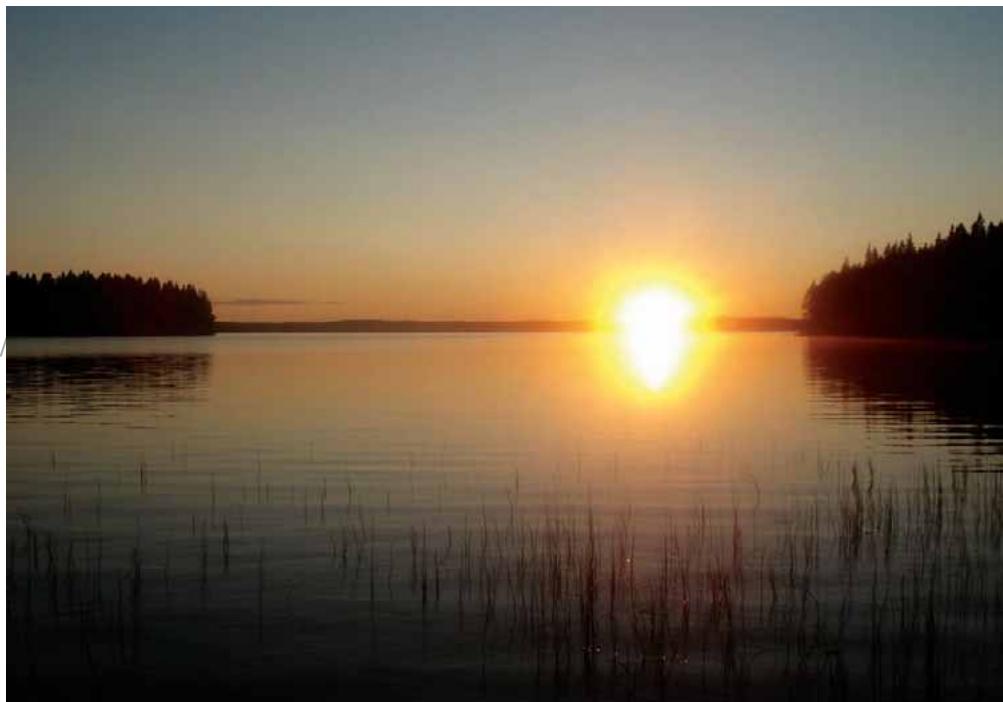
de datum en plaats bekend wordt. Ik wil u graag erop attenderen, dat naast Aviisi en de nieuwsbrief ook onze website en steeds meer ook onze Facebook-pagina goede informatiebronnen over actuele evenementen zijn.

Ik wil graag deze kans nog benutten om mede te delen,

dat wij nog steeds op zoek zijn naar een nieuw en enthousiast bestuurslid.

Een zonnige en energieke herfst toegewenst,

Nina Knoops
Voorzitter VNF

me www.vnf.nu ja Facebook-sivullamme. Tervetuloa mukaan kaikki! Tänä vuonna yhdistys on päättänyt jättää itsenäisyyspäivän tapahtuman järjestämisen väliin, johtuen viime vuoden valitettavan vähäisestä kiinnostuksesta. Sen sijaan aiomme järjestää alueellisia pikkujouluja ainakin Eindhovenissa ja Groningenissa.

Näistä tapahtumista tulee lisää informaatiota ajankohdan ja tarkan paikan selkiytyessä. Muistattehan, että Aviisin ja uutiskirjeen lisäksi tietoa ajankohtaisista tapahtumista saatte kätevästi myös nettsivuiltamme ja yhä enenevissä määrin myös Facebook-sivultamme. Tässä yhteydessä haluaisin myös vielä ilmoittaa, että

etsimme yhä innostunutta uutta jäsentä johtokuntaamme vahvistamaan.

Aurinkoista ja energistä sykäyä toivottaen,

Nina Knoops
Alankomaat-Suomi -yhdistyksen puheenjohtaja

Bij Design-winkel.nl kunt u terecht voor de gehele en meest complete littala collectie. Vanachter uw scherm selecteert u eenvoudig de producten die u wenst. Wij sturen uw bestelling naar het door u gewenste adres en verpakken het feestelijk! Ook kunt u een persoonlijke boodschap aan een cadeau toevoegen.

Nu de nieuwe littala collectie najaar 2011 op www.design-winkel.nl

 iittala®

IDEE
Moomin
Servies, bestek,
glazen
vanaf € 15,95

IDEE
Birds by Toikka
Jaarvogel 2011
€ 199,00

NIEUW
Korento Servies
Design: Klaus
Haapaniemi
vanaf € 10,95

IDEE
Vitriini
What's inside make
it yours
vanaf € 27,95

WWW.DESIGN-WINKEL.NL

IDEE
Sarpaneva
Gietijzeren braadpan
€ 199,00

AANBIEDING
Aalto windlicht
Verschillende
kleuren
van € 14,95
voor € 9,95

AANBIEDING
Tools pannenset
Steelpan 2 liter
kookpan 2, 3, 4 l
van € 956,00
voor € 599,00

NIEUW
Teema schaal
1,6 liter
alle Teema kleuren
€ 34,95

Sinionni

kids & stuff

www.sinionni.com

Direct 10% korting met code BLAUW!

CUPcake

PHISTER & PHILINA®
by Pure Kids

Moomi

WHEAT

DATUM	ACTIVITEIT	TAPAHTUMA	LOCATIE/OSOITE
1/9 - 2/10	Harri Pälviranta, tentoonstelling	Harri Pälviranta, näyttely	Melkweg, Amsterdam
21/5 - 9/10	Futuristische vakantiewoning (architect Matti Suuronen)	Futuristisia loma-asuntoja (arkkitehti Matti Suuronen)	Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam
3/9/2011 - 8/1/2012	Pilvi Takala, The collectors Show	Pilvi Takala, The collectors Show	Van Abbemuseum, Bilderdijkstraat 10, Eindhoven
9/9 - 6/11	Finse kunstenaars o.a. Tapani Kokko, kunsttentoonstelling	Suomalaisia taiteilijoita, mm. Tapani Kokko, taidenäyttely	Galerie Herenplaats, Schiedamse Vest 56-58, Rotterdam
6/10 - 8/10	Kaija Saariaho Festival en violist Peteri Iivonen, Concerten	Kaija Saariaho Festivaali ja viulisti Peteri Iivonen, konservit	Dr. Anton Philipszaal, Den Haag
7/10	Arctic Accents: Amberian Dawn, Symphonic power metal	Arctic Accents, Amberian Dawn, Symphonic power metal-musiikkia	Patronaat, Haarlem
7/10 20.15-22.15 u	Arctic Accents: Olli Mustonen, Radio Kamer Filharmonie		Vredenburg Leidsche Rijn, J.C. Verthorenpad 100, Utrecht
9/10	Arctic Accents: Finntroll, Turisas, Wintersun, Folk metal	Arctic Accents, Finntroll, Turisas, Wintersun, Folk metal-musiikkia	Tilburg
10/10, 20.15 u	Fins Radio Symfonie Orkest, Sibelius, Liszt, Mahler	Suomen Radion Sinfonia Orkesteri, mm. Sibelius, Liszt ja Mahler	Concertgebouw, Amsterdam
11/10	Arctic Accents: Ghost Brigade, Alternative metal	Arctic Accents, Ghost Brigade, vaihtoehtoista metal-musiikkia	Tilburg
15/10	Arctic Accents: 22-Pistepirkko, Indie rock	Arctic Accents, 22-Pistepirkko, Indie rock-musiikkia	Ekko, Utrecht
15/10-17/10	Arctic Accents: Kari Kriikku, Nederlands Philh. Orkest	Arctic Accents: Kari Kriikku, Nederlands Philh. Orkest	Concertgebouw, Amsterdam
16/10 14.00-16.30 u	Bezoek Haagse Hofjes/Tuin van Hesperiden met de VNF (zie p. 48 en website)	Alankomaat-Suomi Yhdistyksen tutustumisretki Haagse Hofjes-pihoihin /Hesperiden- puutarhaan	Hof van Wouw, Brouwersgracht 30, Den Haag
10/11	Arctic Accents: Juhani Komulainen, Ballade for piano	Arctic Accents, Juhani Komulainen, Balladi pianolle	November Music, 's Hertogenbosch
November/december	Regionale Finse Pikku Joulu activiteiten (zie p. 51 en website)	Paikallisia pikkujouluja (lisätietoa Aviisista ja kotisivuiltamme)	
12/11	Arctic Accents: Iro Haara Quintet	Arctic Accents, Iro Haara Kvintetti	November Music, 's Hertogenbosch
13/11	Arctic Accents: Omnium Gatherum, Melodic death metal	Arctic Accents, Omnium Gatherum, melodic death metal-musiikkia	Metropool, Hengelo
19/11	Arctic Accents: Maria Kalaniemi Trio, Folk music	Arctic Accents, Maria Kalaniemi Trio, kansanmusiikkia	Rasa, Utrecht
11/12 20.15-22.00 u	Ere Lievonen, Orgel en clarinet,	Ere Lievonen, urut ja klarinetti	Muziekgebouw aan 't IJ, Piet Heinkade 1, Amsterdam
12/12 18.00 u	Smeds Ensemble / Von Krahel Theatre, Punkconcert	Smeds Ensemble / Von Krahel Theatre, punk-konsertti	Stadsschouwburg, Rabozaal, Amsterdam
17/12, 18.00 u	Arctic Accents: Fijne Finse Folkmuziek	Arctic Accents, suomalaista kansanmusiikkia	Ancienne Belgique, Brussel
22/12 20.30-22.30	Arctic Accents: Kalle Kalima, Gourmet, Jazz	Arctic Accents, Kalle Kalima, Gourmet, jazz-musiikkia	Bimhuis, Amsterdam

Voor meer gedetailleerde informatie kunt u de websites bezoeken van de desbetreffende locaties of via een mail naar PR-Aviisi@vnf.nu

Opgeven voor deelname aan de activiteiten van de VNF via info@vnf.nu of tel. nr. 06-55802120 (dinsdags 17.00 - 21.00 uur).

BOODSCHAPPERS VAN DE FINSE CULTUUR

Het Fins Cultureel Instituut voor de Benelux, dat z'n hoofdzetel heeft in Brussel, heeft als taak om de Finse cultuur, kunst en wetenschap te bevorderen, geïnteresseerde vakmensen te helpen bij het vinden van goede contacten in Finland en samenwerkings-projecten mogelijk te maken.

Aangezien het instituut in België is gevestigd, is het daar het meest actief geweest, maar de meest interessante uitdaging voor de komende jaren is, volgens voorzitter Sirpa Hietanen en communicatiemanager Riikka Thitz, om de samenwerking in Nederland bedui-

dend uit te breiden, vooral op het gebied van de beeldende kunsten en de literatuur.

Hietanen en Thitz beloven een actieve herfst aan de vrienden van de Finse cultuur in Nederland en vooral in Amsterdam. Op het programma staan

nieuw Fins theater en nieuwe Finse dans, en er is ook hedendaagse muziek te horen van rock en jazz tot en met het eigen festival van componist Kaija Saariaho.

De hoofdtaak: het bouwen van een samenwerkingsverband

Hietanen en Thitz vertellen dat het zwaartepunt van de bezigheden van het Benelux-instituut is aangepast aan de veranderingen in de tijd en de omgeving: Naast het organiseren van publieke

SUOMALAISEN KULTTUURIN VIESTINVIEJÄT

Päämajaansa Brysselissä pitävän Suomen Benelux kulttuuri-instituutin tehtäväänä on esitellä suomalaista kulttuuria, taidetta ja tiedettä, auttaa kiinnostunutta ammattilaisten kenttää löytämään hyviä kontakteja Suomesta ja mahdollistaa yhteistyöprojekteja.

Toiminta on instituutin sijainnin vuoksi ollut aktiivisinta Belgiassa, ja lähi vuosien kiinnostava haaste onkin johtaja Sirpa Hietasen ja tiedottaja Riikka Thitzin mukaan lisätä merkittävästi yhteistyötä Alankomaissa, etenkin esittävien taiteiden ja kirjallisuuden alueilla.

Hietanen ja Thitz lupaavatkin aktiivista syksyä suomalaisen kulttuurin ystäville Alankomaissa ja etenkin Amsterdamissa. Luvassa on uutta suomalaista teatteria ja tanssia sekä kuullaan nykymusiikkia laidasta laitaan, rockista ja jazzista säveltäjä Kaija Saariahon omaan festivaaliin Haagissa.

Yhteistyöverkostojen rakentaminen päätehtävä Hietanen ja Thitz kertovat Benelux-instituutin toiminnan painopisteiden mukautuneen ajan ja toimintaympäristön muuttuessa: Yleisötpaahumien järjestämisen ohella yhä tärkeämäksi on tullut aktiivinen verkostojen rakentaminen.

“Suomen Benelux-instituutin toiminta alkoi vuonna 1993, kun opetusministeriö, Suomen Kulttuurirahasto ja Suomen Merimieskirkko perustivat sitä ylläpitävän sää-

manifestaties is het bouwen van een actief netwerk steeds belangrijker geworden.

“Het werk van het Finse Benelux-instituut begint in 1993, als het ministerie van onderwijs, het Finse culturfonds en de Finse zeemanskerk een stichting oprichten ter ondersteuning van dat werk. Het instituut begon zijn werk als een klein cultuurcentrum in Antwerpen samen met

het toenmalige kantoor van de Finse zeemanskerk. In het begin lag de nadruk van de activiteiten op het kleinschalig introduceren van de Finse cultuur; toen het instituut eigen, voor publieksevenementen geschikte ruimtes had, werden veel concerten en kunst-exposities georganiseerd, d.w.z. het publiek kwam naar de Italiëlei om van de kleine voorstellingen van de Finse cultuur te genieten”, vertelt Hietanen.

In Brussel wonen maar liefst 4000 Finnen. Desondanks werd het vanaf het begin van belang geacht, dat de doel-

groep van het instituut in België vooral zou voortkomen uit de plaatselijke bevolking en deskundigen in diverse takken van kunst. Ook wilde men actief zijn in Nederland en Luxemburg.

“In de loop van de tijd is het zwaartepunt verschoven van het bedienen van het publiek naar nauwe samenwerking met vakhensionen, die op hun beurt feiten over Finland en de Finse cultuur in hun eigen netwerken verspreiden. De richting, waarin de ontwikkeling ging is, behalve door het snel veranderende Europa en de hedendaagse thema’s, ook beïnvloed door de belangrijkste financier van het instituut, het Finse ministerie van

tiön. Instituutti aloitti toimintansa pienä kulttuurikeskuksena Antwerpenissä sikäläisen Suomen merimieskirkon toimipisteen yhteydessä. Alkuun toiminta painottui pienimuotoiseen suomalaisen kulttuurin esittelyyn; kun instituutilla oli omat, yleisötilaisuuksiin soveltuvat tilat,

järjestettiin paljon konserfteja ja taidenäytelyitä, ts.

yleisö tuli Italielle nauttimaan pienistä suomalaisen kulttuurin esittelyhetkistä”, kertoo Hietanen.

Brysselissä asuu peräti 4000 suomalaista. Siitä huolimatta pidettiin alusta asti tärkeänä, että instituutin kohdeyleisöksi Belgiassa kehittyi nimenomaan paikallinen väestö sekä eri taidealojen asiantuntijat. Samoin halutaan toimia myös Alankomaissa ja Luxemburgissa.

“Painopiste on ajan myötä muuttunut suuren yleisön palvelemisesta läheiseen yhteistyöhön alan ammattilaisien kanssa, jotka vuorostaan

onderwijs en cultuur, met zijn eigen speerpunten”.

De vorming van netwerken en de nauwe samenwerking met plaatselijke groepen waren ook een reden voor de verhuiszinc van het instituut naar Brussel in de herfst van 2005.

“De stad is vol cultuurcentra van verschillende landen en culturele correspondenten van ambassades, met het *British Council* en het *Goethe-Institut* in de hoofdrol. Vanuit de netwerken ontstond een actief samenwerkingsverband, EUNIC, met instituten in Brussel en Amsterdam”, legt Hietanen uit.

Het Benelux-instituut werkt nauw samen met de Finse

ambassades in Den Haag, Brussel en Luxemburg en tracht op eigen kracht de verspreiding van cultuur te verwezenlijken, zoals ook de ministeries dit tegenwoordig krachtig stimuleren. In Finland wordt samengewerkt met het hele veld van kunst en cultuur, de Finse cultuur- en kunstadministratie en veel stichtingen, zoals “Suomen Kulttuurirahasto” (het Finse cultuurfonds) en het “Svenska Kulturfond” (het Zweeds cultuurfonds) met steun waarvan het instituut functioneert. Het Benelux-instituut heeft nauwe banden met andere Finse cultuurcentra; de naaste partners vindt men in Berlijn, Londen en Parijs.

vievät tietoa Suomesta ja Suomen kulttuurista eteenpäin omessa verkostoissaan. Kehityssuuntaan on vaikuttanut nopeasti muuttuvan Euroopan ja ajankohtaisen aiheiden lisäksi myös instituutin päärahoittaja, Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö, omine painotuksineen.”

Verkostoituminen ja tiivis yhteistyö paikallisten tahojen kanssa oli syynä myös instituutin muuttoon Brysselii syksyllä 2005.

“Kaupunki on täynnä eri maiden kulttuurikeskuksia ja suurlähetystöjen kulttuuritoimijoita, *British Council* ja *Goethe-Institut* etennessä. Verkostoitumisen myötä syn-

tyi edelleen aktiivisti toimiva yhteistyöjärjestö, EUNIC, jonka jäsen instituutti sekä Brysselissä että Amsterdamissa”, taustooittaa Hietanen.

Benelux-instituutti toimii läheisessä yhteistyössä Suomen Haagissa, Brysselissä ja Luxemburgissa sijaitsevien suurlähetystöjen kanssa ja pyrkii toteuttamaan omalta osaltaan ministeriöiden nykyään vahvasti painottamaa kulttuurivientiä. Suomessa yhteistyökumpaneita ovat koko kulttuurin ja taiteen kenttä, Suomen kulttuuri- ja taidehallinto ja monet säätiöt, kuten Svenska Kulturfonden ja Suomen Kulttuurirahasto. Benelux-instituutti on lähesti yhteydessä myös muiden

“In het voorbije en in het komende jaar zijn de belangrijkste samenwerkingspartners op het gebied van design: de stichting “World Design Capital Helsinki 2012” alsook in de Benelux-landen vele evenementen op dit gebied, zoals de Eindhovense “Dutch Design Week” (een tentoonstellings-project, dat dit instituut al voor het derde achtereenvolgende jaar uitvoert) en de Brusselse “Design September”. De beste contacten in Nederland zijn er met o.a. de Amsterdamsse Stadsschouwburg en het Julidans-festival – en vele, vele andere”, vertelt Hietanen.

“Dan is er in Amsterdam nog een belangrijke partner: de Melkweg, waar deze herfst

Suomen kulttuurikeskusten kanssa; lähimmät kumppanit löytyvät Berliinistä, Lontoosta ja Pariisista.

“Kuluvana ja ensi vuonna tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat designin alalta: World Design Capital Helsinki 2012 -säätiö sekä Benelux-maissa monet alan tapahtumat kuten Eindhovenin Dutch Design Week (instituutilla täällä jo kolmantena peräkkäisenä vuotena näyttelyprojekti) ja Brysselin Design September. Parhaita kontakteja Alankomaiden puolella ovat mm. Amsterdamin Stadschouwburg ja Julidans-festivaali – sekä monet, monet muut”, kertoo Hietanen.

talrijke Finse projecten georganiseerd worden. Ook bij het Julidans-festival heeft men de laatste jaren Finnen gezien”, vult Riikka Thitz aan.

Gesprekken en ontmoetingen

In de Benelux is Finland in het algemeen bekend door het onderwijs en de veiligheid; de Finse cultuur kent men daarentegen minder”, stellen Hietanen en Thitz, die duidelijk geïnspireerd zijn door hun uitdagende activiteiten. Als de belangrijkste culturele initiatieven beschouwen ze Finse architectuur, design en lichte muziek.

“België, Luxemburg en Nederland verschillen meer van

elkaar, dan je op het eerste gezicht zou denken. Overal is men geïnteresseerd in ongeveer dezelfde zaken, vooral design in zijn verschillende vormen en klassieke muziek zijn favoriet. De belangstelling voor fotografie neemt ook duidelijk toe”, vertelt Thitz.

“Finland is qua bevolkingsaantal een klein land, waar het gevoel voor betrekkelijkheid goed bewaard is. Ieder land op de wereld heeft zijn eigen karakter en eigenaardigheden, maar wat is de tak van cultuur, die men in Finland bijzonder goed beheert? Anderzijds zijn de activiteiten ook soms “klantgericht”: wat interesseert het publiek en de organisatoren ter plaatse?

“Lisäksi Amsterdamissa tärkeä kumppani on Melkweg, jossa järjestetään tänä syksynä lukuisia suomalaisprojekteja. Myös Julidans-festivaalilla on nähty viime vuosina suomalaisia”, täydentää Riikka Thitz.

Keskustelua ja kohtaamisia
Benelux-maissa Suomi tunneataan yleisesti koulutuksensa ja turvallisuutensa ansiosta; sen sijaan suomalaista kulttuuria tunnetaan vähemmän, pohtivat Hietanen ja Thitz, jotka selväti ovat innoissaan haasteellisesta tehtävästä. Tunneitummiksi kulttuurin aloikisi he arvioivat suomalaisen arkkitehtuurin, designin ja kevyen musiikin.

De Finse kijk op interessante projecten kan zeer verschillende zijn van de plaatselijke, en de meest belangwekkende resultaten komen voort uit de ontmoeting van die gezichtspunten en gesprekken daarover”, vervolgt Thitz.

Sirpa Hietanen, leider van het Benelux-instituut, ervaart het als een voorrecht om hoogwaardige, creatieve en frisse Finse cultuur in zijn vele vormen elders in Europa te mogen stimuleren.

“Finland heeft bij elkaar 17 zelfstandige cultuurinstituten, die actief zijn in verschillende delen van de wereld; hun respectievelijke leiders bepalen zelf waar ze in acti-

“Belgia, Luxemburg ja Alankomaat eroavat toisistaan enemmän, mitä ensi silmäyksellä ajattelisi. Kaikkialla kiinnostavat suunnilleen samat asiat, erityisesti design eri muodoissaan sekä klassinen musiikki ovat kestosuosikkeja. Valokuva on myös selvästi nousussa”, Thitz kertoo.

“Suomi on asukasmäärtään pieni maa, että suhteellisuudentaju on hyvä säilyttää. Jokaisella maailman maalla on omat erityispiirteensä ja erikoisutensa, mutta mikä on kulttuurin ala, joka Suomessa hallitaan erityisen hyvin? Toisaalta toiminnassa tulee olla myös ”asiakaslähtöinen”: mikä kiinnostaa paikallista yleisöä ja järjes-

täjiä? Suomalaisten ja paikalisten näkemys kiinnostavasta projektista voi olla hyvin erilainen, ja mielenkiintoisimmat lopputulokset sytyvätkin näiden näkemysten kohdatessa ja keskustellessa”, jatkaa Thitz.

Benelux-instituutin johtaja Sirpa Hietanen kokee itsensä etuoikeutetuksi saadessaan edistää korkeatasoista, luovaa ja raikasta suomalaista kulttuuria sen monissa muodoissaan muualla Euroopassa.

“Suomella on kaikkiaan 17 eri puolilla maailmaa toimivaa, itsenäistä kulttuuri-instituutia; niiden kulloinenkin johtaja luo toiminnalle omat painotuksensa – ”oikeaa” tai

viteiten de nadruk op leggen – “goede” of “fout” cultuur bestaat helemaal niet. Vanuit mijn eigen achtergrond benadruk ik in mijn werk het liefst de literatuur en het brede gebied van de beeldende kunsten”.

“Anders dan bv. de British Council, zijn de Finse cultuur-instituten geen staatsinstellingen en staan ook niet in dienst van de buitenlandse politiek. Het is belangrijk om het volgende in gedachten te houden: naar onze eigen mening draagt onze positie bij aan de algemene geloofwaardigheid bij beoefenaren van de cultuur. Succesvol werk in drie verschillende landen en een werkgebied van 20 mil-

joen inwoners vooronderstelt aanzienlijk betere personele en financiële bronnen. Op dit ogenblik worden cultuur en beschaving überhaupt niet als erg modieuze onderwerpen beschouwd, en steeds meer prikkels strijden om de vrije tijd van de mensen. Ik volg met belangstelling en zorg de cultuurpolitiek en de huidige toestand van de samenleving in Nederland – de maatschappelijke omstandigheden hebben wel degelijk veel effect op de omstandigheden van ons werk en de mogelijkheden tot beïnvloeding”, stelt Hietanen.

Inka Finne

Vertaling: Hans Adamse

vääräät kulttuuria ei toki ole olemassakaan. Oman taustani vuoksi painotan työssäni mieluusti kirjallisuutta sekä laaja esittävien taiteiden kenttää.”

“Toisin kuin esim. British Council, Suomen kulttuuri-institutit eivät osa valtionhallintoa eivätkä toteuta esim. ulkopoliitikan päämäärää. Tämä on tärkeää pitää mielessä: omasta mielestämme asemamme lisää ns. katu-uskottavuutta kulttuuritoimijoiden parissa. Menestyksekäs työ kolmessa erilaisessa maassa ja 20 miljoonan asukkaan toimialueella edellyttäisi huomattavasti nykyistä parempia henkilöstö- ja taloudellisia resursseja. Tällä

hetkellä kulttuuri ja sivistys eivät ylipäätään tunnu olevan kovin muodikkaita aiheilta, ja ihmisten vapaa-ajasta kilipailevat yhä useammat virikkeet. Seuraan kiinnostuksella ja huolissanakin Alankomaiden kulttuuripoliitikan ja yhteiskunnan tämänhetkistä tilaa – yhteiskunnalliset olot vaikuttavat toki paljon meidänkin alamme toimintaedellytyksiin ja vaikutusmahdollisuuksiin”, pohtii Hietanen.

Inka Finne

Evenementenkalender Nederland

- 1-9 t/m 2-10 **Harri Pälviranna**
Fototentoonstelling, Melkweg, Amsterdam
- 9-9 t/m 6-11 **The Wooden Bride and the Forest Wedding**
(De houten bruid en de Bosbruid): ITE-kunstexpositie, Galerie Atelier Herenplaats en CBK Gallerie, Rotterdam
- 6 t/m 8-10 **Kaija Saariaho festival** New European Ensemble, Den Haag (deel van Arctic Accents-projecten)
- 22 t/m 30-10 **Pekka van Finland**
Illustraties, Dutch Design Week, Eindhoven
- 12 t/m 13-12 **Smeds Ensemble**
Karamazow Workshop, Stads-schouwburg Amsterdam

Tapahtumakalenteri Alankomaissa

- 1.9.-2.10. **Harri Pälvirannan valokuvanäyttely**, Melkweg, Amsterdam
- 9.9.-6.11. **Puumorsian ja metsän häät** - ITE-taidenäyttely, Galerie Atelier Herenplaats ja CBK Gallery, Rotterdam
- 6.-8.10. **Kaija Saariaho-festivaali**, New European Ensemble, Den Haag (osa Arctic Accents-projektia)
- 22.-30.10. **Pekka of Finland**
kuvitusnäyttely, Dutch Design Week, Eindhoven
- 12.-13.12. **Smeds Ensemble**
Karamazow Workshop, Stads-schouwburg Amsterdam

- **TBC** vóór kerstmis worden in de Melkweg Finse evenementen georganiseerd, het hele huis vol, met hedendaagse dans, pop- en rockmuziek, performance- en mediakunst, en film.

Zie ook: ARCTIC ACCENTS
www.arcticaccents.fi

Nadere informatie:

www.finncult.be

Het Benelux-instituut publiceert maandelijks een nieuwsbrief, waarop men zich via de homepage kan abonneren.

Verder vindt men het cultuurinstituut op Facebook onder de naam 'Finnish Cultural Institute for the Benelux' en op Twitter:
www.twitter.com/FinncultBenelux

- **TBC** ennen joulua järjestetään Melkwegissä koko talon kattava Suomi-tapahtumakokonaisuus, jossa mukana on nykytaantia, pop- ja rockmusiikkia, performanssi- ja mediaitaidetta sekä elokuva.

Katso myös: ARCTIC ACCENTS
www.arcticaccents.fi

Lisätietoa:

www.finncult.be

Benelux-insituutti julkaisee kuukausittain ilmestyyvä uutiskirjettä, jonka voi tilata kotisivulta.

Lisäksi kulttuuri-instituutin löytää Facebookista nimellä 'Finnish Cultural Institute for the Benelux' sekä Twitteristä
www.twitter.com/FinncultBenelux

KLEINTJES

VERTALINGEN EN TOLKDiensten Snel, Efficiënt En VOORDELIG

KÄÄNNÖS- JA
TULKKAUSPALVELU
NOPEA, TEHOKAS JA
EDULLINEN

www.finsetaal.nl
info@finsetaal.nl

TARJOTAAN
KÄÄNNÖSPALVELUJA
hollanti/englanti/saksa -> suomi
Contact/Yhteydenotto:
MANTRA Management
& Translations,
Nina Knoops
nina@mantra-services.com

FINSE KOOKVERF VAN UULA! (KEITTOMAAALI)

Zeer geschikt voor het schilderen van (ruw) hout buiten en binnen. Natuurproduct. In schitterende kleuren. Ook prachtigebeitskleuren in Roslagin en Olielazuur.

Zie www.ulala.nl

Utrechtin alueen Suomi-koulu etsii opettajaa 5-8-vuotiaiden ryhmälle ja 8+-vuotiaiden ryhmälle. Jos opettaminen kiinnostaa sinua ja suomen kieli on lähellä sydäntäsi, niin lähetä vapaamuotoinen hakemus ja palkkatoivomus osoitteeseen info(at)utrechtinsuomikoulu.nl. Tunteja meillä on joka toinen sunnuntai klo 10:00-12:15. Koulu sijaitsee on Zeistissä.

Wie kan ons helpen??

Wij zijn op zoek naar deze boekjes met Finse tekst.
Graag berichtje naar
Marijke van Laer
Telefoon: 0475-310342 of
E-mail: lou.van.laer@planet.nl

Teemu ja Tommi uudessa talossaan

by Dorette Poessé: Nora Rutanen
Publisher: Östersundom:Kirjailto, 1977
ISBN: 9512800632:9789512800636
OCLC:57796597

Teemu ja Tommi ja Petrus-Pelle

ISBN: 9512800659:9789512800650
OCLC:57796676

Teemu ja Tommi pitävät kutsut

ISBN: 9512800640:9789512800643
OCLC:57796649

Teemu ja Tommi maatilalla

ISBN: 9512800667:9789512800667
OCLC:57796704

In het Nederlands heten de boekjes 'Zwiebel en Zwabbel'.

THE WOODEN BRIDE AND THE FOREST WEDDING

in Rotterdam 9-9 t/m 6-11-2011

De tentoonstelling The Wooden Bride and the Forest Wedding verenigt werken van hedendaagse Finse volkskunstenaars, of ITE artiesten en professionele kunstenaars. De tentoonstelling wordt gehouden in twee galeries in Rotterdam: Galerie Herenplaats en het CBK (Centrum Beeldende Kunst) in de herfst van 2011.

De thema's van de tentoonstelling gaan van buitengewone kunst tot alledaagse creativiteit en recyclage. Naast de massieve houten sculpturen van Tapani Kokko (1969) en

textielwerken van Tuija Teiska (1985) heeft de Nederlandse curator van de tentoonstelling, Richard Bennaars, gekozen om werken te tonen van de ITE-meesters Väinö Oja

(1930), Jorma Pihl (1944) en Viljo Luokkanen (1938).

Het visuele thematische kader van de tentoonstelling is gebouwd op de dialoog tussen de ruwe diversiteit en vrolijkheid van gebeeldhouwd hout en de kleurenrijkdom en elegantie van de textielkunst van de jonge aanstormende kunstenares Tuija Teiska. Bovendien zorgen de afmetingen van de werken al voor spanning: ze gaan meer dan levensgroot tot miniaturen.

PUUMORSIAN JA METSÄN HÄÄT

Rotterdamissa 9.9.–6.11.2011

Suomalaisia nykykansantaidetta (ITE-taidetta) sekä ammattitaiteilijoiden teoksia yhdistävä näytely Puumorsian ja metsän häät esitellään Rotterdamissa syksyllä 2011 kahden eri gallerian, Herenplaatsin ja CBK:n tiloissa.

Näyttelyn tematiikka liikkuu aksellilla outsider-taide – arkkiluovuus – kierrätyks. Tapani Kokon (1969) massiivisten puuveistosten ja Tuija Teiskan (1985) tekstiiliteosten lisäksi näyttelyn hollantilainen ku-raattori Richard Bennaars on

yhdessä Tapani Kokon kanssa valinnut mukaan teoksia ITE-taiteen mestareilta Väinö Ojalta (1930), Jorma Pihiltä (1944) ja Viljo Luokkaselta (1938).

Näyttelyn visuaalinen tematiikka rakentuu veistetyyn

puun karhean monimuotoisuuden ja leikillisyyden sekä näyttelyn nuoren, kansainvälisesti nousevan taiteilijan Tuija Teiskan tekstiiliteosten värikkyyyden ja railakkuuden vuoropuheluna. Myös teosten mittakaava synnyttää kokonaisuuteen jännitteitä – liikuttaan ihmistä kookkaampien mutta myös pienoisveistosten perspektiiveissä.

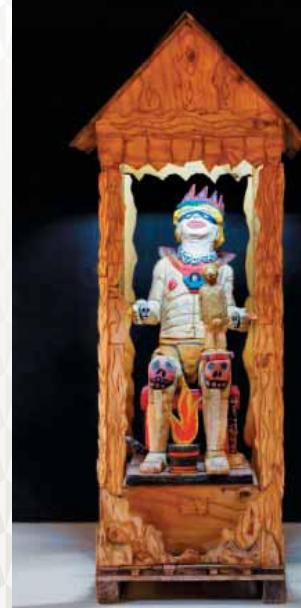
Itseoppineiden nykykansantaiteilijoiden kässä puu ottaa usein eläimen hahmon. Lintujen, jänisten, hirvien ja ihmishahmojen ohella karhu on veistäjien ehdoton suosikki. Metsän häissä Väinö Ojan Karhu saa siipakseen Tapani Kokon vuonna 2006 veistämän Puumorsiamen. Näytte-

Hout neemt in de handen van autodidactische, hedendaagse volkskunstenaars vaak de vorm aan van een dier. Naast de vogels, hazen, elanden en menselijke figuren is de beer het favoriete voorwerp voor veel beeldhouwers. In *The Forest Wedding* trouwt Väinö Oja's Bear met *The Wooden Bride* die werd gebeeldhouwd door Tapani Kokko in 2006. In de tentoongestelde werken van deze kunstenaars wordt de wereld getoond door middel van herinneringen en ervaringen uit de kindertijd; ze verwonderen zich over de vreemde, fascinerende en zelfs zielige kanten van het menselijke leven.

In Rotterdam worden de werken tentoongesteld in

Galerie Atelier Herenplaats en het CBK (Centrum voor Beeldende Kunst Rotterdam). Herenplaats is een internationaal bekend centrum voor buitengewone kunstenaars, dat open staat voor samenwerking met partners in Kunst (met een grote K). Het CBK is een galerie en centrum voor beeldende kunsten dat focust op moderne kunst.

De twee galeries hebben Tapani Kokko uitgenodigd om voor een maand in de herfst als een artist-in-residence te verblijven op hun locaties in Rotterdam. Tijdens dat verblijf zal Kokko een beeldhouwwerk voor buiten maken, dat wordt voorgesteld tijdens de opening op 9 september. De opening

Tapani Kokko: *Tulikuningas (Fire King)*, 2010

lyn taiteilijoiden teoksissa maailma avautuu lapsuuden muistojen ja kokemusten kautta, elämän kummallisia, kiehtovia ja raadollisiakin puolia ihmelleen.

Näyttelypaikkoina Rotterdamissa ovat Galerie Atelier Herenplaats ja CBK-galleria (Centre of Art Rotterdam). Herenplaats on kansainvälistä arvostettu outsider-taiteilijoiden keskus, joka tekee ennakkoluulotonta yhteistyötä korkeataiteen toimijoiden kanssa. Rotterdamin CBK on puolestaan nykytaiteeseen profiloitunut visuaalisten taiteiden keskus ja galleria.

Galleriat ovat kutsuneet Tapani Kokon työskentelemään taiteilijaresidenssitiiloihin

Rotterdamiaan kuukauden ajaksi elo-syyskuussa. Vierailun aikana Kokko valmistaa ulkotilaveistoksen, joka paljastetaan näyttelyn avajaisten yhteydessä 9. syyskuuta. Näyttelykokonaisuuden avajaiset kuuluvat osana Rotterdamin jokasyksyiseen kaupunkikulttuurin festivaaliin Witte de Withiin. Festivaali esittelee nuoria nousevia eurooppalaisia taiteilijoita.

Näyttelyt ovat esillä Rotterdamissa 9.9.–6.11.2011. Jo ennen Rotterdamin näyttelyä Tapani Kokon teokset ovat esillä Suomen Ranskan instituutin kesänäyttelyssä Pariisissa.

Näyttelyvierailun tuottaa Maaseudun Sivistysliitto yhteistyössä Suomen Ranskan

van de tentoonstelling is een deel van het stads cultuur festival Witte de With dat elke herfst in Rotterdam georganiseerd wordt. Het festival is een vitrine voor jonge, aanstormende Europese kunstenaars. De tentoonstellingen in Rotterdam zijn open van 9 september tot 6 november 2011.

Kunstenaars:

Tapani Kokko

Orimattila, geboren in 1969
Tapani Kokko bracht zijn kindertijd door in Kokkokylä, Pudasjärvi en maakte voor het eerst kennis met houten beeldhouwwerk toen hij als assistent werkte voor de kunstenaar Kari Tykkyläinen. Hout is Kokko's ge-

ja Benelux-maiden kulttuuri-instituuttienv kanssa. Maaseudun Sivistysliitto on vuosien ajan vienyt suomalaisista nykykansantaidetta esille kansainvälisiin yhteyksiin, nyt ensi kertaa yhdessä ammattitaiteen kanssa.

Taiteilijaesittelyt

Tapani Kokko

Orimattila, s. 1969
Pudasjärven Kokkokylässä lapsuutensa vietänyt Tapani Kokko sai ensimmäisen kosketuksen puun veistämiseen toimiessaan Kari Tykkyläisen assistenttinä. Puu on säilynyt Kokon materiaalina, siitä syntyy kujeilevia, värikylläisiä ja karheita ihmishahmoja, usein valtavassa mittakaavassa. Te-

liefde medium gebleven; het ontwikkelt zich tot speelse, kleurrijke en ruwe menselijke figuren, meestal in enorme afmetingen. De werken van Kokko overschrijden op een verrassende manier alle grenzen van de kinder-en volwas-sentijd, van de rol van man en vrouw en seksuele stereoty-pes. Een jongen kan een rokje dragen, terwijl een meisje veel brutaler kan zijn dan om het even welke jongen.

Tapani Kokko studeerde in 1999 af aan de Finse Academie voor Fijne kunsten en nam deel aan talrijke groepsten-toonstellingen en hield ook solotentoonstellingen, o.a. in Galleria Sculptor in Helsinki, het South-Karelia Art Museum in Lappeenranta, Finland en

oksissaan Kokko sekoittaa lapa-suuden ja aikuisuuden rajoja, sukupuolirooleja ja seksuaalisia stereotypioita yllättävin tavoin. Pojalla voi olla hame, tytöltä voi käyttäätyä julkeammin kuin poika. Kuvataide-akatemiasta 1999 valmistunut Tapani Kokko on osallistunut lukuisiin ryhmänäytteilyihin ja järjestänyt yksityisnäyttelyitä mm. Galleria Sculptorissa Helsingissä, Etelä-Karjalan tai-demuseossa Lappeenrannassa ja Die Buabassa, Marktobер-dorfissa, Saksassa.

Tuija Teiska

Kajaani, s. 1985

Tuija Teiska työskentelee kerroksellisten veistosins-tallaatioiden parissa. Perhe toimii värikäiden teosten

Galerie Arktika in Marktoberdorf, Duitsland.

Tuija Teiska

Kajaani, geboren in 1985

Tuija Teiska werkt op instal-laties die uit verschillende lagen bestaan. De basis voor haar bontgekleurde werken is haar familie en ze bestudeert de invloed van herinnerin-gen uit de kindertijd op het zelfbeeld van een volwas-sene. Haar beeldhouwwerken behandelen soms moeilijke thema's zoals de gevolgen van alcoholisme en huishoudelijk geweld. Teiska haakt met haar vingers de familieleden uit repen stof voor het weven van tapijten, die voor haar de thuis symboliseren. Het materiaal is de sleutel tot een

ruimte waar men de warmte van het huis en de nachtmerries van een kind gelijktijdig kan voelen.

Väinö Oja

Paimio, geboren in 1930

Väinö Oja begon pas tien jaar geleden beeldhouwwerken te maken met een kettingzaag, maar hij is er in geslaagd om een fantastische collectie grote houten beelden te ma-ken en wordt erkend in zowel Finse als internationale ITE-kringen. Twee van zijn kleine vogelbeelden hebben zelfs een plekje gekregen in de beroem-de abcd-collectie in Frankrijk. Oja is over het algemeen verbaasd over de populariteit van zijn werk en zegt dat hij pas door de ITE-tentoonstellingen

is gaan inzien hoeveel interessante manieren er bestaan om kunst te scheppen en hoeveel creativiteit er bestaat

in de wereld. "Niet enkel zij die kunst gestudeerd hebben, krijgen ideeën," zegt hij.

Jorma Pihl

Sauvo, geboren in 1944

Jorma Pihl, een veeboer uit het zuidwesten van Finland, begon robuuste, bijna twee meter hoge tulpen en hepa-

ca's te beeldhouwen met zijn kettingzaag, om de poorten naar zijn familieboerderij te versieren en hij heeft nooit omgekeken: hout veranderde in panters met geverfde monden, gigantische slangen glijden tussen rotsen, tot nog toe werden er zo meer dan 70 soorten geschapen.

viitekehysenä, jonka kautta Teiska tarkastelee kuinka lapsuuden muistot vaikuttavat aikuisen minäkuvaan. Teokset käsitlevät vaikeita-kin aiheita: alkoholismin ja perheväkivallan seurauskia. Teiska sormivirkaa perheen-jäseniä matonkuteista, jotka

ovat hännelle kodin symboli. Ne ovat avain tilaan, jossa huomaa kodin lämmön ja lapsen painajaiset saman-aikaisesti. Tuija Teiska on järjestänyt yksityisnäyttelyit vuodesta 2008 ja osallistunut lukuisiin ryhmänäyttelyihin Suomessa. Tänä keväänä hänen järjesti kutsunäyttelyn ja studiotyöpajan Wienissä.

Väinö Oja

Paimio, s. 1930

Väinö Oja Paimiosta aloitti moottorisahalla veistämisen vasta muutama vuosi sitten, mutta on jo tehnyt kymmeniä suuria puupatsaita ja tullut taiteen ystäville tutuksi niin kansallisista kuin kansainvälisistäkin ITE-taiteen katselmuksesta. Hänen kaksi pientä

lintuveistostaan on päätyneet arvostettuun abcd-kokoelman Ranskaan. Oja suhtautuu hieman ihmetyllä teosten saatuun suosioon, ja kertoo että on vasta ITE-näyttelyiden kautta oppinut ymmärtämään, miten paljon kiinnostavia taiteen tekotapoja ja luovuutta maailmaan mahtuu. "Voihan niihättää ideoita olla muillakin, kuin vain taiteilijaksi lukeneilla."

Jorma Pihl

Sauvo, s. 1944

Varsinaissuomalainen karjatalan isäntä Jorma Pihl alkoi vähän toistakymmentä vuotta sitten veistää moottorisahalla järeteitä, lähes parimetrisiä tulppaneja ja sinivuokkoja sekä sukulaisensa portinpielen koristukseksi. Tekeminen

Viljo Luokkanen

Riihimäki, geboren in 1938

Viljo Luokkanen werd geboren in Lapland en bracht zijn werkende leven door in Zweden. In de handen van deze volkskunstenaar is een kettingzaag als een fijn penseel dat subtiele lijnen trekt. Zijn werk omvat alle soorten trekvogels die in Finland voorkomen, en hun veren zijn tot in het fijNSTe detail uitgewerkt. Hij heeft ook meer exotische onderwerpen aangesneden, zoals een apenfamilie. De werken van deze bekwaame kunstenaar hebben altijd kopers en afnemers gevonden, maar het is pas sinds enkele jaren, toen Luokkanen's vrouw – zonder zijn medeweten – zijn werk in tentoonstellingen bracht.

vei mennen säään: puusta sukeutui ammottavakitaisia leopardeja ja kivikossa luikertavia jätiläiskäärméitä – tähän mennen sää jo yli seitsemänkymmentä eläinlajia. Nykyään terveys ei enää kestä raskaan moottorisahan käsitelyä, ilmaisuvuima näkyy nyt pienoisveistoksissa. Mieluininen veistettävä Pihlille on kurki – niitä hän on tehnyt satamäärin. Tuhannekin kurjen joukossa jokainen on oma yksilönsä, mutta samaan aikaan myös harmaan lintuparven erottamaton jäsen, yksi joukosta.

Viljo Luokkanen

Riihimäki, s. 1938

Lapissa syntyneelle ja Ruotsissa työransa tehneelle kansantaiteilija Viljo Luokkaselle

Galerie Atelier Herenplaats

Schiedamse Vest 56-58

3011 BD Rotterdam

www.herenplaats.nl

Centrum Beeldende Kunst

Rotterdam

Nieuwe Binnenweg 75

3014 GE Rotterdam

www.cbk.rotterdam.nl

De tentoonstelling wordt georganiseerd door de Union for Rural Education and Culture in samenwerking met het Fins Instituut in Frankrijk en het Fins Cultureel Instituut voor de Benelux. The Union for Rural Education and Culture houdt zich al jaren bezig met het promoten van Finse hedendaagse volkskunst op internationale fora. Het is de eerste keer dat ITE kunst samen met professionele kunst wordt tentoongesteld.

FINS CULTUREEL INSTITUUT **INSTITUT CULTUREL FINLANDAIS**

**The Finnish Cultural Institute
for the Benelux**
**Institut Culturel Finlandais pour le
Benelux - Fins Cultureel Instituut
voor de Benelux**

Rue du Luxembourgstraat, 20 -
1000 Brussels, Belgium
T. +32 2 513 0941 | Fax +32 2
513 1241 | [info \[@\] finncult.be](mailto:info[@]finncult.be)

ONTDEKKINGSREIS DOOR LAPLAND

Mijn naam is Martin Ellenbroek en ik ben sinds 1987 verslaafd aan Finland en Lapland.

Toen ik in 1986 Scandinavië en Lapland voor de eerste keer wilde ontdekken was ik een beetje huiverig voor de afstanden en de onwetendheid over het landschap. Bij navraag had iedereen het over koud, donker en muggen. Eigenlijk wist men het niet.

Die combinatie is al verkeerd merkte ik later. Het is er eigenlijk nooit donker, ook niet in de winter als je geniet van sneeuw in combinatie met sterren, maan en het ochtendgloren, dat overgaat in avondschemering met de meest fantastische kleuren

die daarmee gepaard gaan. Muggen, ja die zijn er, maar alleen tot ongeveer de eerste week van augustus en tot dan is het helemaal niet donker.

Voor onze eerste Laplandreis hebben we geboekt via Stichting de Sneeuwlopers, bij Er-

nest Dixons Nature Holidays. Ik kwam op dat adres door een artikel in Grasduinen, voorzien van prachtige foto's. Ernest is een Nederlander die al meer dan 50 jaren in Lapland woont en reizen organiseert omdat zijn vrienden daar om vroegen. Nadat er een aantal langlaufreizen was gemaakt van 1980 tot 1986 en men hem vroeg wat er eigenlijk onder die sneeuw zit, maakte Ernest de eerste natuurwandeling in de herfstkleuren van Fins Lapland. Daarvan was ik dus getuige. Een half jaar later

LÖYTÖRETKI LAPPPIIN

Nimeni on Martin Ellenbroek, ja vuodesta 1987 olen olut "Lapinhullu". Kun vuonna 1986 ensimmäisen kerran halusin löytää Skandinavian ja Lapin, niin pitkät välimatkat sekä epätietoisuus maisemasta saivat minut epäilemään. Kysellessäni jokainen kertoi kylmyydestä, pimeydestä ja hyttysistä. Oikeastaan kukaan ei tiennyt tarkkaan.

Huomasin myöhemmin, että tuo yhdistelmä ei pitänyt paikkaansa. Oikeastaan ei pimeyttä ole koskaan, ei talvellaakaan, nauttisessä lumesta, tähtitaivaasta, kuutamosta sekä aamuruskosta, joka muuttuu iltaruskoksi mitä mielikuvituksellisimmin välein. Toki on hyttysiä, mutta ainoas-

taan elokuun alkuviikkoihin saakka, eikä siihen mennessä ole pimeää ollenkaan.

Ensimmäisen Lapinmatkamme varasimme Stichting Sneeuwlopers'ista, Ernest Dixonin Nature Holidays'tä. Huomasin tuon osoitteen Grasduinen-lehdessä julkaistussa upein värväralokuvin va-

rustetussa artikkelissa. Ernest on alankomaalainen, joka on asunut jo 50 vuotta Lapissa ja järjestää siellä retkiä ystäviensä pyynnöstä. Kun muutaman murтомaa-ihilretken jälkeen vuosien 1980-1986 aikana häneltä kysyttiin, mitä lumen alla oikeastaan on, Ernest teki ensimmäisen luontovaelluksensa Suomen Lapin ruskaan. Minä olin siis mukana asiaa todistamassa. Puolisen vuotta myöhemmin maaliskuussa 1988 osallistuin myös murtomaa-ihilretkeen ja tämän matkan aikana kysyttiin, kuka voisi näitä matkoja mainostaa Beneluxissa sekä Saksassa, koska kysei-

nen henkilö halusi lopettaa. Tarjouduin, ja siitä lähtien avustan murtomaahiihto sekä luontovaelluslomien myynnissä ja järjestelyissä Suomen Lappiin Sevettijärvi kokoontumispaikkakuntaan. Sevettijärvä sijaitsee 50 kilometriä Inarinjärvestä pohjoiseen.

Yhteydenpito Finnairiin sekä Suomen Matkailunedistämistoimistoon Amsterdamissa teki tästä hauskan työkauden ja mukavan työn.

Osallistujille annettiin ensialkuun puhelimitse kaikenlaisia vihjeitä ja tiedonantoja. Yksi vihje oli aina: "Kaiken minkä jätät kotiin on hyväksi". Ja sillä tarkoitettiin nimenomaan matkatavaraa. Myös sellainen seikka kuin

yksi kamera mukaan koko ryhmälle oli hankala homma, sillä aina suunniteltiin uudelleen tapaamista.

Kaikkien Suomen Lappiin tehtyjen matkojeni, yhteensä luullakseeni 25, olen tutustunut suomalaisiin Nokian kumisaappaisiin; toisaan minusta tuli Nokian saappaiden Beneluxiin ja Saksaan maahanottoja. 1990-luvun alussa osallistuin kahden vuoden ajan suomenkielen kurssille Rotterdamin Merimieskirkolla. Joka toinen lauantai Rotterdamiin ja sanojen opetteluua, opetteluua, opetteluua. Harvinainen kieli.

Koska tunnen Suomen Lapin hyvin, jopa vailla kompassia

ja karttaa, olen usein toiminut siellä menestyksellisesti oppaana.

Koska Ernest Dixonilla on muita retkiä työn alla, haluan vuodesta 2012 lähtien taas itse ruveta järjestämään murto-maahiihto-sekä vaellueretkiä, mutta matkat järjestän Dixonin nimissä. Ilman häntä ei vät lukuisat alankomaalaiset ja eurooppalaiset olisi voineet nauttia luonnosta. Hänen tunnuslauseensa onkin: "Lappia et opi tuntemaan ohjauspöörän takana".

Ei, on maattava poronjä-kälällä, istuttava aidossa puulla lämmityssä saunaassa, poimittava marjoja sekä tulla kahvinuotion savustamaksi. Ja tämä kaikki vailla "surviaalia".

(maart 1988) was ik ook bij een langlaufreis aanwezig en tijdens die reis werd er iemand gevraagd om de reizen in de Benelux en Duitsland verder te behartigen omdat de persoon die dat toen deed er mee wilde stoppen. Ik bood mij meteen aan en sindsdien help ik met de verkoop en de organisatie van langlauf- en wandelvakanties in Fins Lapland met als uitvalsbasis Sevettijärvi, 50 km ten noorden van het Inarimeer. Contacten met Finnair en het Fins verkeersbureau in Amsterdam maakten het tot een leuke periode en fijn om te doen. Deelnemers werden aanvankelijk telefonisch te woord gestaan met allerlei tips en wetenswaardigheden. Één van die tips was altijd; "wat je thuis laat, is mooi meegenomen".

Hauska tarina: Kun Ernest Dixon vuonna 1951 ensimmäistä kertaa matkusti Lappiin, niin hän ajoi nykyisen taksinkuljettajan isän, Matti Postin, kyydissä Ivalosta pohjoiseen kolttalappilaisten luo. Aikansa ajettuaan Inarinjärvellä he saapuivat Suolostaipaleelle mistä matka jatkui jalkaisin. Matilla ei ollut selkäreppua, vaan hän teki sen pitkistä tai-puisista oksista repun, jossa sitten postin kantoi.

Sevettijärven paikkeille tultuaan hän toi postin muuttamaan paikalliseen taloon, mutta siellä sijaitsi myös Postisaari, jonka hän jätti postia tai antoi henkilöille, jotka saapuivat paikalle. Heistä, jotka eivät olleet paikalla, tai olivat metsästämässä, kalastamas-

men". Dat ging dan m.n. over het gewicht. Een andere tip was: "één fototoestel voor de hele groep, want er komt toch een reünie"; maar dat was altijd een moeilijk punt....

Door al die reizen naar Fins Lapland, ik denk dat ik er inmiddels 25 keer geweest ben, heb ik ook de Finse Nokian laarzen leren kennen; sterker nog, ik ben importeur geworden van Nokian laarzen in de Benelux en Duitsland. Begin jaren 90 heb ik 2 jaren Finse taalles gevuld in de Zee-manskerk in Rotterdam. Elke andere zaterdag naar Rotterdam, en maar woordjes leren, leren, leren. Harvoinen kieلتا...

Aangezien ik ondertussen de weg in Fins Lapland goed ken,

ook zonder kaart en kompas, ben ik al vaak succesvol als gids opgetreden.

Daar Ernest Dixon zich momenteel met andere reizen bezig houdt, wil ik vanaf 2012 de langlauf-, en wandelreizen weer zelf gaan oppakken, maar de reizen mogen altijd nog onder zijn naam. Zonder hem hadden vele Nederlanders en Europeanen nooit van zoveel natuur kunnen genieten. Zijn lijfspreuk is: **Lapland leer je niet kennen vanachter je stuur.**

Nee je moet liggen op het rendiermos, zitten in een echte houtgestookte sauna, bessen plukken en uitgerookt zijn door het koffievuur. En dit alles zonder dat het survival wordt.

sa tai porojen mukana, hän tiedusteli ja vei sitten postin perille.
Näin tämä tarina. Muistelin sitä usein jakaessani 1980-luvun lopulla Amsterdamin Museumpleinin alueella postia.

Mikäli valmistelut onnistuvat, niin aion maalis- ja/tai huhtikuussa 2012 järjestää murtomaahiihtomatkoja ja sitten elo-syyskuussa 2012 syysvaelluksia Suomen Lapin värioloistoon. Retket on tarkoitettu enintään kymmenelle hengelle kerralla yhdentoista vuorokauden vaellukselle tai hiihtoretkelle, joidenka aikana täyshuolto ja majointus on järjestetty.

Kohteemme on kolttalappilaisten alue koillisosassa Suomen Lappia, ei etäällä Pohjoisen Jäämeren rannikosta. Seudulla on matalia jääkauden aikana pyöreäksi hioutuneita harjuja, puolitain tundramaista maata, napapiirin metsää sekä loputommiin järvii, lampia ja jokia. Lokakuusta touokuuhun vallitsee talvi. Vedet ovat pakissa jäässä sekä lisäksi vielä paksu lumikerros. Talvella on mukana matkatavarareki, syksyllä kannamme kaiken selkärepuissamme. Kanta-paikkamme on Sevettijärven kylä, laajasta Inarinjärvestä pohjoiseen, Suomen Lapin yläosassa, ja se on kolttasaamien asuma-alueen keskus.

Leuke anecdote: Toen Ernest Dixon in 1951 de eerste keer in Lapland kwam ging hij met de vader van de huidige taxi-chauffeur, Matti Posti, vanaf Ivalo mee naar het noorden om de Skolt Sami te bezoeken. Na een tijdje over het Inari-meer gevaren te hebben kwamen ze bij Suolistaipale aan om vanaf daar verder te gaan lopen. Matti had geen rugzak bij zich, en maakte van lange buigzame takken een rugzak waaraan hij de post hing. In de buurt van Sevettijärvi aangekomen was er een aantal huizen (Inari Sami) waar hij de post bracht maar er was ook een Postisaari, waar hij óf de post achterliet óf afgaf aan mensen die daar naar toe kwamen.

Voor diegenen die er niet

waren (jagen, vissen of met de rendieren op stap) vroeg hij waar ze zich bevonden en liep daar dan naar toe om ze de post te brengen....
Tot zover het verhaal. Ik moest hier vaak aan denken als ik eind jaren 80 in mijn Amsterdamse postwijk (Museumplein) liep.

Mocht de voorbereiding lukken dan wil ik al in maart en/of april 2012 langlauftochten organiseren en vervolgens in augustus en september 2012 herfstwandelingen in de kleurenpracht van Fins Lapland. Het zijn tochten met hooguit 10 personen per wandeling of langlauftocht gedurende elf dagen, waarbij verzorging en onderdak volledig zijn geregeld.

Ons gebied is het territorium van de Skolt Lappen in het uiterste noordoosten van Fins Lapland, niet ver van de kust van de Noordelijke IJszee. Het is een streek met lage heuvels die in de ijstijd mooie afgeslepen ronde vormen hebben gekregen, van subtoendra en Arctisch bos en een oneindige hoeveelheid meren, meertjes en rivieren. Van oktober tot en met mei is het in de greep van de winter. Al het water is bedekt met een dikke laag ijs en er ligt altijd een dik pak sneeuw. In de winter gaat dan ook de bagageslee mee; in de herfst dragen we alles in rugzakken. De basis voor onze trektochten is de nederzetting Sevettijärvi. Dit dorp ligt ten noorden van het grote Inari-meer, in het bovenste gedeelte >

1950-luvulla, kun kolttasaamit asettuivat tälle alueelle antoivat he useimmissa harjuille ja järville nykyiset nimet. Suomen Lapissa on on väestöntiheys noin yksi asukas viiden neliökilometrin alueella. Vertaileva esimerkki: Alankomaissa asuu keskimäärin 2250 henkilöä viiden neliökilometrin alueella. Kolttasaamat asuivat ennen sotaa idempänä Kollaan niemimaalla. He toimivat poronkasvatustajina sekä kalastavat järvistä ja joista. He kuuluvat venäläisortodokseen kirkkoon. Heidän kielensä on koltilappi. Lukuunottamatta muutamia iäkkäämpiä he puhuvat myös suomea, joskus norjaa ja hieman englantia. Sevettijärvellä on kauppa, koulu ja

pieni kirkko, postikonttoria ei ole. Kaupassa myydään postimerkkejä. Kiinnostaako, haluatko

oppia tutustumaan aitoon luontoon tai haluatko yksityiskohtaisempaa tietoa näistä matkoista? Ottakaa >

van Fins Lapland en vormt het centrum van het woongebied van de Skolt Sami.

De Skolt Sami hebben in de jaren 50 nadat ze hier kwamen wonen, aan de meeste heuvels en meren hun huidige namen gegeven. In Fins Lapland is de bevolkingsdichtheid ongeveer 1 inwoner per vijf vierkante kilometer. Ter vergelijking: in Nederland wonen er gemiddeld ongeveer 2250 mensen per vijf vierkante kilometer. De Skolt Sami woonden voor de oorlog verder naar het Oosten, op het Kola Schiereiland. Zij houden zich bezig met de rendierteelt en met het vissen in de meren en rivieren. Zij belijden de orthodoxe godsdienst. Hun taal is Skolt-Laps. Op enkele ouderen na spreken zij ook Fins, soms ook Noors en

een beetje Engels. In Sevettijärvi is een winkel, een school en een kerkje, geen postkantoor. De winkel verkoopt postzegels.

Bent u geïnteresseerd, wilt u de echte natuur leren kennen of wilt u meer informatie over deze tochten? Neem contact met mij op via:

Martin Ellenbroek
Gutshofstrasse 17
49762 Renkenberge
Duitsland
0049 5933 647647
NL mob 06 23165547
www.finslapland.com
www.nokian-laarzen.nl

Graag ben ik bereid u uitgebreide aanvullende gegevens te verstrekken.

Martin Ellenbroek

Wij zijn als St. de Sneeuwlopers niet bij een overkoepelende reisorganisatie aangesloten. Ik, Martin, ga een stuk wandelen en u kunt dan meelopen. U dient natuurlijk zelf uw reisverzekering e.d. te regelen. Ook kunt u zelf de heen- en terugreis reserveren, maar dat wil ik ook voor u doen.

Voor de winterreizen lijkt het me wel verstandiger om mij de vliegreis te laten regelen. Via Helsinki of via Kirkenes! U betaalt dan vooraf de vliegreis, hotel- en transferkosten, en ter plekke de kosten van huisjes, hulp-gids/boot, vervoer, maaltijden en sauna.

BAGAGE: Het beste reist men met een stevige grote tas of plunjezak plus een lichte rug-

yhteys minuun:
Martin Ellenbroek
Gutshofstrasse 17
49762 Renkenberge
0049 5933 647647
NL mob. 06 231 65547

www.finslapland.com
www.nokian-laarzen.nl

Mielhelläni jaan tarpeellista tietoa.

Martin Ellenbroek

Emme kuulu Stichting Sneeuwlopersin kanssa mihinkään matkailu-kattojärjestöön. Minä, Martin, lähdet vaeltamaan ja te voitte tulla mukaan. Teidän täytyy itse luonnollisesti hoitaa matkavakuutus ym. Voitte myös tilata meno-paluu lipun, mutta sen haluan minäkin teille hankkia. Talvimatkojen kohdalla on järkevä antaa minun järjestää lennot. Joko Helsingin tai Kirkenesin kautta.

Maksatte sitten etukäteen lennot matkan, hotelli-ja kuljetuskulut sekä paikalliset mökit, apu/opas/venekulut, kuljetukset, ateriat sekä saunaan.

MATKATAVARA: Parasta on matkustaa tilavan vahvan laukun tai merimiesäkin

zak. Alles wat men op de trek niet nodig heeft, kan in het Basiskamp worden achtergelaten. De grote tas (max. 10kg) gaat mee op de bagageslee; de rugzak draagt men zelf.

WAT MEE TE NEMEN: Iedere deelnemer wordt verzocht een onbreekbaar diep bord, een kopje, een lepel en een mes mee te nemen. Finse houthakkersdolken, die onderweg voor allerlei karweitjes goed van pas komen, zijn in het Basiskamp te koop. Neemt u ook toiletartikelen, een handdoek (voor de sauna) en zeep mee. Liever geen zwembroek, en badpakken die misschien nog chloor bevatten. Dat is niet bevorderlijk voor de sauna. Ook een klein zaklantaarnje. Sterke drank koopt men het beste op Schiphol; in Noord

Lapland is het bijna niet te koop of erg duur. Voor foto- of filmcamera is een goede hoeveelheid batterijen belangrijk. We kunnen onderweg niets opladen!!!!

Alle MAALTIJDEN tijdens de trek zijn bij de prijs inbegrepen, evenals koffie en thee e.d. Er wordt gezorgd voor ruim voldoende voedsel, gebaseerd op wat men gewoonlijk ter plaatse eet, d.w.z. naar verhouding veel vlees en vis. De maaltijden zijn rijk aan koolhydraten en er wordt ook gezorgd voor voldoende vitamines en mineralen. Een Lapse specialiteit, de "poronkäristys", een stew van rendiervlees, hoort bij het menu evenals het voedzame Finse brood van rogge en tarwe. In verband met be-

vriezingsmogelijkheden kan men 's winters geen vers fruit, groente of melk meenemen. Voor vegetariërs doen we ons best met boterbonen, boekweit, e.d. Wel ruim op tijd melden svp.

Aangenomen wordt dat alle deelnemers behulpzaam zijn bij het bereiden van de maaltijden. Dit doet men om beurten. Ook helpt men mee water dragen, hout te hakken enz.; ook wordt het voedsel gedragen tussen de voedseldepots. We lopen nooit langer dan 3 dagen

MOEILIJKHEIDSGRAAD: Minder geoefende langlaufers of skiers kunnen aan de trek deelnemen wanneer hun lichamelijke conditie goed is. Hiervoor zijn moeilijk vaste normen te stellen. Men moet

sekä kevyemmän selkäreputun kanssa. Kaikki, mitä ei tarvita vaelluksella, voidaan jättää perusleirille. Tilava laukku, enintään 10 kiloa pannaan matkatavararekeen, selkäreppu kannetaan itse.

MUKAAN OTETAAN: Jokaista osallistujaa pyydetään ottamaan mukaan särkymätön lautanen, kuppi, lusikka sekä veitsi. Suomalaisia puukoja joita voidaan matkan varrella näppärästi käyttää kaikenlaisissa hommissa, on myytäväänä perusleirillä. Ottakaa myös henkilökohtaiset tarvikkeet, sauna varten pyyhe sekä saippua mukaan. Mieluummin ei uimahousuja eikä uimapukua joissa on ehkä vielä kloolin jälkiä. Se ei ole nimittäin hyväksi

saunalle. Mukaan myös pieni taskulamppu. Väkevästi juomat ostetaan parhaiten Schiphollilla, Pohjois-Lapissa niitä ei aina ole saatavilla ja ne ovat kalliita. Valokuva-ja filmikameroilta ovat patteripakkaukset tärkeitä. Me emme voi vaellusten aikana mitään uudelleen ladata!!!

Kaikki ATERIAT retken aikana kuuluvat samoin kuin kahvi, tee ym. matkan hintaan. Tarpeellisesta ja riittävästä muonasta huolehditaan riippuen paikallisista lihan ja kalan saatavuudesta. Ateriat ovat hiilihydraattipitoisia sekä hoidetaan myös tarpeelliset vitamiinit ja hivenaineet. Lappilainen erikoisuus lihapata "poronkäristys", kuuluu ruokalistaan samoin

kuin suomalainen rukiista ja vahnästä valmistettu leipä. Jäätyminen takia ei talvisin voida ottaa mukaan maitoa, tuoreita hedelmiä eikä tuoreita vihanneksia. Kasvissyöjille teemme parhaamme papujen, puuroainesten ym. avulla. Ilmoittakaan ajoissa.

Oletetaan, että kaikki osallistujat auttavat ruuanlaitossa. Tämä tehdään vuorottiain. Autetaan myös veden kannossa, halkojen hakkaamisessa jne. Muona on myös kannettava eri paikkojen välillä. Emme kulje enempää kuin kolme päivää.

VAIKEUSASTE: Vähemmän harjoitelleet hiihtäjät ja laskijat voivat osallistua retkeen jos heidän kuntonsa on hyvä. Tähän on vaikeaa

zich voorstellen per dag twee maal zo'n 2,5 tot 3 uur in de weer te zijn, met inbegrip van korte rustpauzes. Een inspanning die men zou kunnen vergelijken met een zelfde tijdsduur fietsen of wandelen in het bos of in de duinen. Het Lapse terrein is niet moeilijk. De minder ervarenen volgen het spoor van de voorgangers, hetgeen het skilopen vergemakkelijkt. Evenals bij fietsen of wandelen, vormen er zich dikwijls automatisch groepjes, die zich aan elkaars snelheid

asettaa pysyviä normeja. Täytyy kuvitella, että päivittäin hiihdetään kaksoi kertaa 2,5 -3 tunnin reitit, lyhyet lepotauot mukaan luettuina. Ponnistuk-sia voidaan verrata yhtä kauan kestäviin polkupyöräretkiin tai vaelluksiin metsissä tai dyyneillä. Lappilainen maasto ei ole vaikeakulkuista. Vähemmän kokeneet seuraavat edelläkävijöiden latuja, se helpottaa hiihtämistä. Aivan kuin pyöräillessä tai kävellessä muodostuu itsestään ryh-

aanpassen. Anderzijds, voor wie gewend is aan zwaardere inspanningen en er niet tegen op ziet langere afstanden snel af te leggen, zijn er volop mogelijkheden.

SAMEN ONDERWEG, TOCH INDIVIDUELE VRIJHEID: De LapLand Ski Treks worden gemaakt in een groepje van om en nabij de tien deelnemers. Dit betekent het gezamenlijk beleven van een avontuurlijke tocht en de mogelijkheid indrukken en ervaringen met anderen te kunnen uitwisselen. Ook heeft men elkaar hulp in praktische aangelegenheden wel eens nodig. Toch dragen de tochten een individueel en vrij karakter. Het is ook mogelijk aan bijzondere wensen, van bij voorbeeld natuur-

interesseerden of foto-enthousiasten, tegemoet te komen. In het verleden zijn enkele deelnemers er soms 's avonds opnieuw met de gids op uit getrokken, of hebben zij een zelf gebouwde iglo, een lapse "laavu"-tent, of een meegenomen tent verkozen boven het comfort van de blokhut.

Nogmaals onze reizen zijn geen survival, het zou fijn zijn dat u een goede conditie heeft, wij zijn gast in de natuur. Het is wel een verslaafde bezigheid dat Lapland, we hebben altijd vele "terugkomers" bij onze gasten. Er zijn al een aantal mensen bij ons geweest die hebben gezegd dat van Sevettijärvi naar Amsterdam de cultuurshock groter was dan van Azië naar Amsterdam.

miä, jotka sopeutuvat omiin nopeuksiinsa. Toisaalta heille, jotka ovat tottuneet raskaampiin ponnistuksiin, eivät kahvaha nopeaa suoriutumisesta pitkistä välimatkoista, on runsasti mahdollisuusia. **YHDESSÄ MATKALLA,** KUITENKIN YKSILÖLLINEN VAPAUS: Lappilaiset hiihot-matkat valmistellaan noin kymmenen hengen ryhmille. Tämä merkitsee sitä, että seikkailuretki koetaan yhdessä ja, että vaikutelmat ja kokemukset mahdollisesti jaetaan toisten kanssa. Toisten apua tarvitaan myös silloin tällöin käytännönasioissa. Tästä huolimatta retket ovat yksilöllisiä ja vapaamuotoisia. On myös mahdollista toteuttaa esimerkiksi vapaasta

luonosta tai valokuvailusta kiinostuneiden toivomuksia. Menneillä matkoilla ovat muutamat osallistujat illalla uudelleen lähteneet oppaan johdolla tai he ovat valinneet itserakennetun jäämajan, laavun tai mukaanotetun teltan mökin mukavuuden sijaan. Vielä kerran, meidän matkamme eivät ole "survivalia," hyvä kunto on hyväksi, olemme luonnon vieraina. Tämä on kylläkin riippuvuutta edistäävä hommaa, sillä meillä on monta "palaajaa" vierainamme. Jotkut kanssamme olleet ihmiset ovat kertoneet meille, että Sevettijärveltä Amsterdamiin oli suurempi kulttuurishokki kuin Aasiasta Amsterdamiin.

Lapland Ski Trek 2012

4 reizen A,B,C en D van 11 dagen uit en thuis

dag 1. vertrek Schiphol met SAS (Finnair) naar Kirkenes (of Helsinki). Aankomst hotel, overnachting, wennen aan het Noorden, of nog even de stad in lopen.

dag 2. een aantal uren ter vrije beschikking. transfer van hotel naar ons tijdelijk verblijf in Nääätämö / Sevettijärvi. Sauna en avondmaaltijd.

dag 3. we lopen een klein stukje met de langlaufski's door de omgeving om (weer) aan de lange latten te wennen, rugzak inpakken en verdelen van het voedsel onder de deelnemers voor 3/4 dagen.

We eten onderweg namelijk uit voedseldepots zodat

we niet met 10 dagen eten op onze rug lopen.

dag 4 t/m 9 gaan we los, met onze pulka's de Lapse winter natuur in; de laatste wildernis van Europa.

We moeten ons wel aan de Lapse- en winterse regels houden voor wat betreft kleding, omgang met rendieren, en het voorzichtig omgaan met een bijl. Het ziekenhuis is namelijk op ongeveer 200km, maar dan moet je nog wel eerst naar de autoweg zien te komen. Vandaar dat een goede reisverzekering geen luxe is.

dag 10. de laatste etappe terug naar ons "basecamp" waar onze reiskleding is achtergebleven. Sauna, afscheidsmaal en klaar maken voor vertrek de volgende ochtend.

dag 11. Al vroeg in de ochtend vertrekken we naar het vliegveld. Misschien is er onderweg nog even tijd om in het grensdorpje Nääätämö een paar kleine inkopen te doen. Finse worst, Lapin Kulta of andere zaken.

Voor deelnemers die per Finnair willen vliegen is de heenreis via Rovaniemi met een bezoek aan het Arktikum en de terugtransfer via het Lapse museum in Inari.

Onderweg probeer ik u zoveel mogelijk te vertellen over de natuur, de gebruiken en hoe je de weg kunt vinden in de natuur met gebruik van kaart en kompas.

Martin Ellenbroek

Lapin Hiihtoretki 2012

4 matkaa A, B, C ja D, kesto yksitoista vuorokautta

1. vrk: SAS:n lento Schipholista Kirkenesi tai Finnairilla Helsinkiin. Hotelliin saapuminen, yöpyminen, pohjoiseen totuttautuminen tai sitten paikallinen kävely.

2. vrk: muutama tunti omaa aikaa, kuljetus hotellista väliaikaiseen asuinpaikkaamme Nääätämöön / Sevettijärvelle.

3. vrk: pieni hiihtoretki, suksiin (uudelleen) totuttele mistä, selkärepun pakkaamis ta, sekä muonan jakamista osallistujien kesken 3 tai 4 päivän ajalle. Matkan aikana syömme ruokavarastoista niin, ettei meidän tarvitse kantaa 10 vuorokauden muo-

nia selässämme.

4.-9. vrk: Annamme mennä pulkillia Lapin talvisessa luonnossa Euroopan viimeisessä erämaassa. Pidetään kuitenkin kiinni Lapin ja talven säännöstä jotka koskevat vaatustusta, poroihin suhtautumista sekä varovaista kirveen käyttötä. Sairaalaan on nimitäin 200 kilometriä, ja silloinkin tätyy ensin päästä moottoritielle. Siksi ei hyvä matkavakuutus ole ylellistä.

10. vrk: Viimeinen etappi edes sää paluu "basecampille", missä on matkavaatteemme. Sauna, jäähyväisateria ja seuraavan aamun lähtöhetkeen valmis tautuminen.

11. vrk: Varhain aamulla lentokentälle ajo. Ehkä matkan varrella on hieman aikaa

käydä rajakylä Nääätämössä pikkuostoksilla. Suomalaista makkaraa, Lapin Kultaa tai joitain muuta.

Osallistujille, jotka haluavat lentää Finnairilla, on paluumatka Rovaniemen kautta. Vierailu Arktikum-museossa sekä paluukuljetus Inarissa sijaitsevan museon kautta. Matkan aikana koitan kertoa teille mahdollisimman paljon luonnosta, tavoista sekä miten toimia luonnossa kartan ja kompassin avulla.

Käännös: Eeva Krieg-Tuovinen

HERMAN DIETRICH SPÖRING JR.

De eerste Fin die voet aan wal zette in Nieuw-Zeeland

Een gedenkteken in Turku

In het oude centrum van Turku, in een muur van het voormalige Rettigpaleis, waarin tegenwoordig de musea Aboa Vetus en Ars Nova zijn ondergebracht, bevindt zich achter een raam het zogenoemde Spöring gedenkteken (zie foto). Het is een soort etalage, waarin een grote steen ligt die afkomstig is van Pourewa, een klein eiland dat dichtbij de kust ligt van

Nieuw Zeeland (zie foto). In 1779 is dit eiland ontdekt door kapitein James Cook en zijn bemanning, tijdens de reis met het zeilschip Endeavour. Kapitein Cook gaf het eiland de naam 'Spöring', naar Herman Dietrich Spöring Jr., een lid van het wetenschappelijk team dat op zijn schip meevoer. Hij was afkomstig uit Turku. Later heeft de regering van Nieuw-Zeeland de naam van het eiland veranderd in

Pourewa, wat de oorspronkelijke Maori-naam is. In 1990 is de steen die het gedenkteken in Turku opsierde, van Pourewa naar Finland overgebracht.

Wie was Herman Dietrich Spöring Jr.?

Een korte beschrijving van zijn familie-achtergrond

Aangenomen wordt dat Herman Dietrich Spöring Jr. in 1733 in Turku is geboren, maar zijn doop is niet

HERMAN DIETRICH SPÖRING NUOREMPI

Ensimmäinen Uuden-Seelannin kamaralle astunut suomalainen

Muistomerkki Turussa

Turun vanhassa keskustassa, entisen Rettigin palatsin, nykyisen Aboa Vetus & Ars Nova -museon seinässä on ikkunan takana niin sanottu Spöringin muistomerkki (ks. kuva). Muistomerkki on eräänlainen näyteikkuna, jossa on esillä pieneltä Pourewan saaresta Uuden-Seelannin rannikolta tuotu kivenjärkäle (ks. kuva). Saaren löysi vuonna 1779 kapiteeni James Cook miehis-

töineen purjelaiva Endeavouilla tehdyin matkan aikana. Kapteeni Cook risti saaren Spöringiksi retkikuntaan kuuluneen Herman Dietrich Spöring nuoremman mukaan. Spöring oli kotoisin Turusta. Myöhe22

merkin kivi tuotiin Pourewalta Suomeen vuonna 1990.

mmin Uuden-Seelannin hallitus muutti saaren nimen Pourewaksi, joka on sen alkuperäinen maorinkielinen nimi. Turussa olevan muisto-

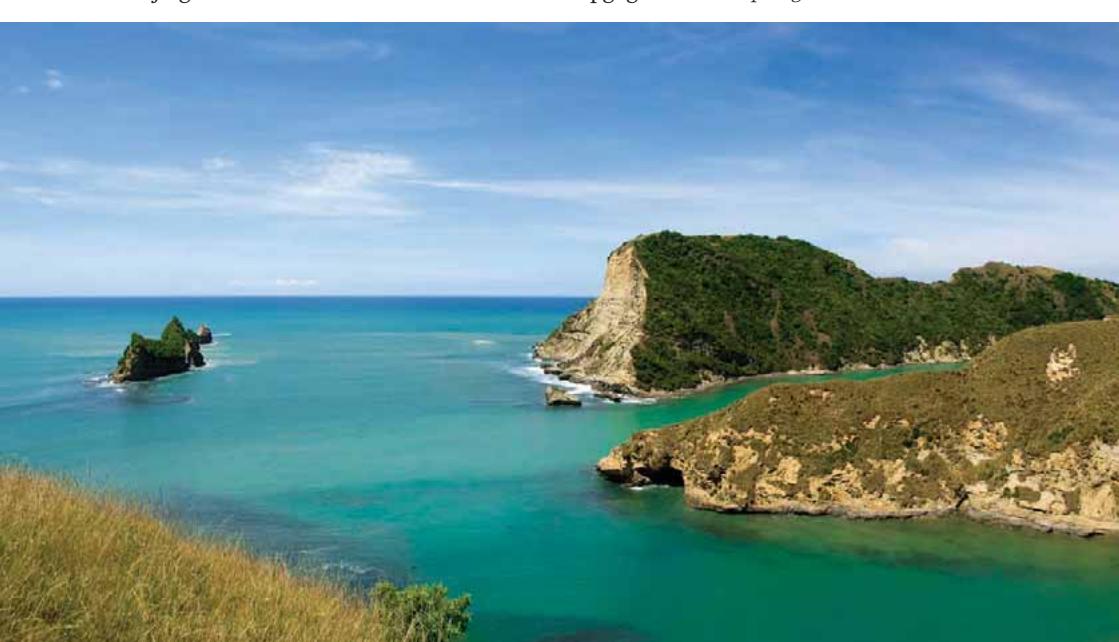
geregistreerd in de Finse kerkboeken, in tegenstelling tot een broer en twee zusters, die tussen 1736 en 1741 zijn geboren. Zijn ouders waren Dr. Herman Dietrich Spöring Sr., die van 1728 tot 1747 (het jaar waarin hij is overleden) als professor in de geneeskunde was verbonden aan de Universiteit van Turku, en Hedvig Ulrica Meurman. Beide ouders zijn geboren in Stock-

holm, respectievelijk op 19 oktober 1701 en op 13 september 1711. Hierbij kan worden opgemerkt dat Finland in die tijd een deel was van Zweden en dat veel hoogleraren aan de Universiteit van Turku (die in de negentiende eeuw naar Helsinki is verplaatst), afkomstig waren uit het Zweedse moederland.

Hoewel Herman Dietrich Jr. dus in Finland is opgegroeid

Het Spöring gedenkteken in Turku.
Spöringin muistomerki Turussa.

Landschap aan de zuidkant van de Tolaga Baai in Nieuw-Zeeland met op de achtergrond Pourewa (Spöring) eiland, links de Mitre rot-sen en op de voorgrond de ingang van Cook's Cove. | Näkymä Uudesta-Seelannista Tolaganlahden etelärannalta. Taustalla Pourewan saari (Spöring), vasemmalla Mitren kalliot ja etualalla Cookinpoukaman suu.

Kuka Herman Dietrich Spöring nuorempi oli?

Lyhyt kuvaus sukutaustasta Herman Dietrich Spöring nuoremman oletetaan syntyneen Turussa 1733. Hänestä ei kuitenkaan ole tehty kastemerkitöjä suomalaisiin kirkonkirjoihin, toisin kuin hänen 1736–1741 syntyneistä

veljestään ja kahdesta sisarestaan. Spöring nuoremman vanhemmat olivat tohtori Herman Dietrich Spöring vanhempi, joka toimi vuodesta 1728 kuolinvuoteensa 1747 asti lääketieteen professorina Turun Akatemiassa, ja Hedvig Ulrica Meurman. Molemmat olivat syntyneet Tukholmassa,

isä 19.10.1701 ja äiti 13.9.1711. Suomihan oli tuolloin osa Ruotsia, ja (1800-luvulla Helsinkiin muuttaneen) Turun Akatemian professoreista monet olivat kotoisin Ruotsista. Vaikka Herman Dietrich nuorempi kasvoikin siis Suomessa (ja oli luultavasti siellä myös syntynyt), hänen juurensa oli-

(en er vermoedelijk ook is geboren), lagen zijn ‘roots’ in Zweden. Maar zo heel Zweeds was de Spöring familie nu ook weer niet. Wat is namelijk het geval? De grootouders van Herman Dietrich Jr. van vaderskant, met name Eberhard Christian Spöring, die adjunct-directeur was van de Duitse school in Stockholm, en Elisabeth Benedicta Burmeister, zijn aan het eind van de zeventiende eeuw vanuit Duitsland naar Zweden geëmigreerd. Eberhard Christian Spöring was in 1678 in Jena geboren.

De ouders van Hedvig Ulrica Meurman, de Zweedse moeder van Herman Dietrich Jr., waren bankdirecteur Johan Meurman en Anna Rozelia. De naam Meurman komt later

ook in Finland voor en volgens een van de bronnen op het internet zou de familie oorspronkelijk, via Zweden, uit Nederland komen. Maar het is ook mogelijk dat de naam Meurman van Muerman of Mörman is afgeleid, wat een Duitse afkomst niet uitsluit. Herman Dietrich Spöring Sr. is in 1718 geneeskunde gaan studeren aan de Universiteit van Uppsala. Hierna heeft hij nog gestudeerd in Stockholm, Leiden en Parijs. In Leiden was hij een leerling van professor Herman Boerhaave. In 1725 werkte hij in de Harz in Duitsland, waarna hij op 18 mei 1726 promoveerde aan de Universiteit van Harderwijk (deze Nederlandse universiteit is in 1811 opgeheven). In die tijd kon er in Zweden nog geen

doctortitel worden behaald en veel Zweedse academici, waaronder Linnaeus, promoveerden in Nederland. In 1728 werd Herman Dietrich Spöring Sr. benoemd tot hoogleraar in de geneeskunde aan de Universiteit van Turku, waar hij ook nog twee keer rector magnificus is geweest (in 1737-1738 en in 1746-1747). Het huwelijk met Hedvig Ulrica Meurman was in 1732. Na het overlijden van haar man, in 1747, hertrouwde Hedvig Ulrica Meurman in 1749 met Martin Friberg, die predikant was in Jomala op de Ålandeilanden.

Herman Dietrich Spöring Jr. en zijn reis met de Endeavour

Herman Dietrich Spöring Jr. heeft geneeskunde gestu-

vat Ruotsissa. Toisaalta nimi Spöring ei kuitenkaan ollut jäärin ruotsalainen. Mitä nimen takana on? Herman Dietrich nuoremman isänpuoleiset isovanhemmat, Eberhard Christian Spöring, Tukholman saksalaisen koulun apulais-rehtori, ja Elisabeth Benedicta Burmeister, olivat muuttaneet 1600-luvun lopulla Saksasta Ruotsiin. Eberhard Christian Spöring oli syntynyt 1678 Jenassa.

Herman Dietrich nuoremman ruotsalaisen äidin Hedvig Ulrica Meurmanin vanhemmat olivat pankkinomissaari Johan Meurman ja Anna Rozelia. Nimi Meurman esiintyy Suomessa myöhemminkin, ja erään internetlähteen mukaan suku olisi tullut alun

perin Alankomaista Ruotsin kautta Suomeen. Meurman on kuitenkin mahdollisesti johdettu nimestä Muerman tai Mörman, mikä ei sulje pois saksalaistakaan syntyperää. Herman Dietrich Spöring vanhempia aloitti lääketieteen opinnot Uppsalan yliopistossa vuonna 1718. Myöhemmin hän opiskeli vielä Tukholmassa, Leidenissä ja Pariisissa. Leidenissä hän oli professori Herman Boerhaaven oppilaana. Vuonna 1725 hän työskenteli Saksassa Harzissa, ja 18.5.1726 hän väitteli tohtoriksi Harderwijkin yliopistossa. (Tämä alankomaalainen yliopisto lakkautettiin 1811.) Tuohon aikaan Ruotsissa ei ollut mahdollista hankkia tohtorin

titteliä, ja monet ruotsalaiset oppineet, kuten Carl von Linné, väittelivät Alankomaissa. Herman Dietrich Spöring vanhempia nimittiin 1728 lääketieteen professoriksi Turun Akatemiaan ja hän toimi myös Akatemian rehtorina kahteenviessä vuosina (1737–1738 ja 1746–1747). Vuonna 1732 hän avioitui Hedvig Ulrica Meurmanin kanssa. Hedvig Ulrica Meurman jäi leskeksi 1747 ja solmi 1749 uuden avioonittona Jomalan kirkkokoherran Martin Fribergin kanssa.

Herman Dietrich Spöring nuorempi ja hänen matkansa Endeavourilla

Herman Dietrich Spöring nuorempi opiskeli lääketietettä Turussa ja Tukholmassa.

deerd in Turku en Stockholm. In 1755 is hij gaan varen, waarschijnlijk als scheepsarts. Uiteindelijk is hij in Londen terecht gekomen, waar hij onder andere werkte als horlogemaker. Op de een of andere manier is hij daar in contact gekomen met de Zweedse botanicus Daniel Carl Solander (1733-1782), die oorspronkelijk ook geneeskunde (in Uppsala) had gestudeerd, maar onder invloed van Linnaeus geïnteresseerd was geraakt in de plantkunde. Via Solander leerde Herman Dietrich in Londen ook de beroemde botanicus Joseph Banks (1743-1820) kennen.

In 1768 werd Joseph Banks uitgenodigd om deel te nemen aan een reis rond de wereld met het zeilschip de

Endeavour onder bevel van kapitein James Cook. Officieel was de bedoeling van deze reis om de Venusovergang op 3 juni 1769 vanuit de Stille Oceaan waar te nemen. Wanneer de Venusovergang (het passeren van de planeet Venus voor de zon langs) op verschillende plaatsen op de aarde zou worden vergeleken, kon dat een idee geven van de afstand tussen de aarde en de zon en de grootte van het zonnestelsel. Maar een andere reden, die geheim werd gehouden en waarschijnlijk het belangrijkst was voor de Engelsen, was het zoeken naar Terra Australis, een continent waarvan gedacht werd dat het zich in de zuidelijke Grote Oceaan uitstrekte vanaf Nieuw Zeeland.

Joseph Banks mocht voor wetenschappelijk onderzoek een groep specialisten inhuren en hij koos onder andere voor Daniel Solander en Herman Spöring. Hierbij kon Spöring voor verschillende taken worden ingezet, zoals secretarieel werk, het verzamelen van planten en dieren, het maken van tekeningen, en zo nodig ook voor het onderhoud en de reparatie van instrumenten. Zowel James Cook als Joseph Banks hebben van deze reis een journaal gemaakt dat tegenwoordig volledig beschikbaar is op het internet. Joseph Banks en zijn wetenschappelijke staf van in totaal negen man, gingen tussen 13 en 17 augustus 1768 aan boord van de Endeavour in Plymouth. Vervolgens verliep de reis via

Vuonna 1755 hän lähti merille, todennäköisesti laivalääkärinä. Hän päätyi Lontooseen, jossa hän työskenteli muun muassa kelloseppänä. Lontoossa hän joutui tavalla tai toisella yhteyteen ruotsalaisten kasvitieteilijän Daniel Carl Solanderin (1733–1782) kanssa, joka hänkin oli alun perin opiskellut lääketiedettä (Uppsalassa), mutta oli Linnén vaikutuksesta kiinnostunut kasvitieteestä. Solanderin kautta Herman Dietrich tutustui Lontoossa myös kuuluisaan kasvitieteilijään Joseph Banksiin (1743–1820).

Banks kutsuttiin 1768 mukaan maailmanympärimatkalle, jonka tehtäisiin purjeleva Endeavourilla kapteeni James Cookin komennossa.

Matkan virallisena tarkoitukseksi oli havainnoida Tyynellä valtamerellä Venuksen ylikulkua 3.6.1769. Kun planeetan ylikulkua auringon editse havainnoitaisiin eri puolilta maapalloa, mittaustuloksista voitaisiin arvioida maan ja auringon välinen etäisyys sekä aurinkokunnan suuruus. Toisena, salassa pidettynä ja englantilaisille todennäköisesti tärkeämpänä tavoitteena oli kuitenkin löytää Terra Australis, manner, jonka oletettiin sijaitsevan Tyynellämerellä ja alkavan Uudesta-Seelannista. Joseph Banks sai pestata tie-teellisiä tutkimuksia varten joukon asiantuntijoita, ja hän valitsi retkikuntaan muun muassa Daniel Solanderin ja

Herman Spöringin. Spöringin oli määrä toimia erilaisissa tehtävissä, kuten kirjurina, kasvien ja eläinten kerääjänä sekä piirtäjänä, ja tarvittaessa hän voisi myös huoltaa ja korjata instrumentteja. Sekä James Cook että Joseph Banks pitivät matkasta päiväkirja, ja kumpikin päiväkirja on nykyään kokonaisuudessaan luettavissa internetissä. Joseph Banks ja hänen retkikuntansa nousivat Endeavouriin 13.–17.8.1768 Plymouthissa. Matka sujui suotuisissa merkeissä Kap Hornin kautta, ja 9.4.1769 retkikunta saapui Polynesiaan Tahitille, jossa viivyttiin runsaat kolme kuukautta. Toukokuun 2. päivänä sattui jännittävä tapaus. Alkuasukkaat varastivat raskaan

Kaap Hoorn voorspoedig en op 9 april 1769 bereikten zij het Polynesische eiland Tahiti. Zij verbleven daar ruim drie maanden. Op 2 mei was er een spannende gebeurtenis. Een zware koperen quadrant die nodig was voor de plaatsbepaling en het observeren van de Venusovergang, werd door inboorlingen gestolen. Manschappen van Cook, waar onder Joseph Banks, moesten zo een twaalf kilometer in de tropische hitte de binnenlanden intrekken om verschilende onderdelen van de quadrant op te sporen. Later meldde Cook in zijn journaal dat de quadrant gerepareerd was door Herman Spöring en dat op 3 juni op een naburig eiland de Venusovergang op

een effectieve manier kon worden gevuld. De observatie zou in belangrijke mate hebben bijgedragen tot een nieuwe berekening van de afstand tussen de zon en de aarde, die, zoals later zou blijken, weinig afweek van de werkelijkheid. Op 13 juli is de Endeavour uit Tahiti vertrokken om verder te varen in westelijke richting. Het Terra Australis werd niet gevonden, maar uiteindelijk, op 8 oktober 1769, kwam de oostkust van het Noord-eiland van Nieuw-Zeeland in zicht. Sinds 13 december 1642, toen Nieuw-Zeeland werd ontdekt door twee Nederlandse schepen, de Heemskerck en de Zeehaen, onder het commando van Abel Tasman, was

dit de tweede keer na bijna 127 jaar, dat een Europees schip Nieuw-Zeeland aandeed. Maar Abel Tasman was niet aan land gegaan. Hij was, nadat er een schermutseling had plaatsgevonden met Maori's, waarbij vier Nederlandse zeelieden werden gedood en een bekend aantal inlanders, langs de westkust van het Noord-eiland gevaren. Wel heeft hij voor altijd een Nederlands stempel achtergelaten. Hij noemde het nieuw ontdekte land eerst Staten Landt, naar de Nederlandse Staten-Generaal, maar Nederlandse cartografen veranderden de naam later in Nieuw-Zeeland, naar de Nederlandse provincie Zeeland. Een aantal manschappen van de Endeavour ging op de

kuparisen kvadrantin, jota tarvittiin paikanmääritystä ja Venuksen ylikulun havainnointiin. Cookin miehistö, Joseph Banks mukaan lukien, joutui tropiikin helteessä tarpomaan 12 kilometrin päähän sisämaahan kvadrantin osia etsimään. Cook merkitsi myöhempin päiväkirjaansa, että Herman Spöring korjasi kvadrantin ja että 3. kesäkuuta Venuksen ylikulkua pystyttiin seuraamaan naapurisaarelta hyvin tuloksin. Mittauksilla oli suuri arvo laskettaessa uudelleen auringon ja maan välistä etäisyyttä. Myöhempin selvisi, että saatu arvo poikkesi vain vähän todellisuudesta etäisyydestä. Heinäkuun 13. päivänä

Endeavour jatkoi matkaansa Tahitila länteen. Terra Australista ei löytynyt, mutta lopulta 8.10.1769 näköpiiriin tuli Uuden-Seelannin Pohjoissaaren itärannikko. Toisen kerran Uuteen-Seelantiin saapui jälleen eurooppalainen laiva. Abel Tasmanin komennossa purjehtineet kaksi hollantilaisalusta, Heemskerck ja Zeehaen, olivat löytäneet Uuden-Seelannin 127 vuotta aiemmin, 13.12.1642. Abel Tasman ei kuitenkaan ollut käynyt maissa. Maorien kanssa tapahtuneessa nujakassa oli saanut surmansa neljä alankomaalaista merimiestä ja tuntematon määrä alkusukkaita, minkä jälkeen Tasman oli jatkanut matkaa Pohjoissaaren länsirannikkoa pitkin.

Hän jätti saarelle kuitenkin pysyvän muiston Alankomaisista. Hän antoi uudelle maalle ensiksi nimen Staten Landt Alankomaiden valtiopäivien (Staten-Generaal) mukaan, mutta alankomaalaiset kartografit muuttivat nimen myöhempin Uudeksi-Seelaniksi Zeelandin maakunnan mukaan. Osa Endeavourin miehistöstä meni 8.10.1769 maihin, mutta tämä toinenkaan maorien ja eurooppalaisten tapaaminen ei sujunut ilman verenvuodatusta. Maorit yrityivät rannalla hyökätä Endeavourista tulleeseen veneeseen, johon oli jäänyt neljä nuorta merimiestä. Kahakassa yksi maori sai surmansa englantilaisen kivääriin luodista.

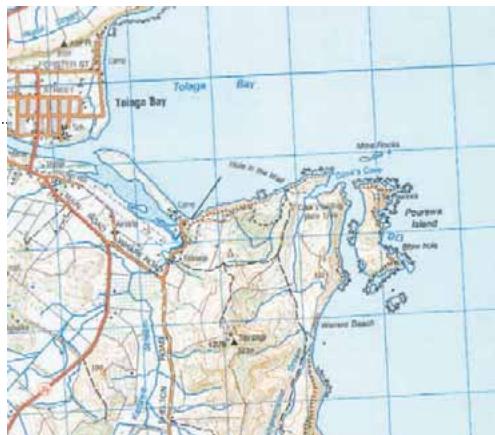
avond van 8 oktober 1769 aan land, maar ook deze tweede ontmoeting tussen Maori's en Europeanen verliep niet zonder bloedvergieten. De inlanders probeerden op het strand de sloep van de Endeavour, waar vier jonge zeeleiden in waren achtergebleven, aan te vallen. Hierbij werd een Maori gedood door een kogel uit een Engels geweer. Ook de volgende dag, ondanks het feit dat contact was gemaakt door middel van een uit Tahiti meegekomen tolk, is er op agressieve inboorlingen geschoten, waarbij doden en gewonden zijn gevallen. De plaats werd door Cook Poverty Bay genoemd.

noemd en ligt aan de oostkust van het Noord-eiland, niet zo ver van de tegenwoordige stad Gisborne.

Gedurende de volgende dagen is de Endeavour verder naar het noorden gezeild en op 29 oktober 1769 werd het eiland ontdekt waaraan Cook de naam Spöring zou geven, vlakbij de Tolaga Baai. De baai werd door Cook beschreven als "betrekkelijk groot, met een schone zandbodem op een diepte van 8 tot 13 vadem (een vadem is 1,8 meter), waar een schip goed kan worden verankerd. Het is van alle kanten beschut, behalve vanuit het noordoosten. Aan de zuidelijke punt ligt een klein, maar hoog ei-

land, dat zo dicht bij het vasteland ligt dat het er niet van kan worden onderscheiden. Dicht bij de noordpunt van dit eiland, bij de ingang van de baai, zijn twee hoge rotsen. De ene is hoog en rond, zoals een hooiberg, maar de andere is lang, met openingen, zoals de bogen van een brug."

Dit is dus het eiland dat de naam Spöring kreeg, en tegenwoordig Pourewa heet, en de rotsen bij de ingang van de Tolega Baai, de Mitre rotsen (zie foto). Het eiland is ongeveer een kilometer lang en 150 tot 300 meter breed (zie kaart). Joseph Banks vertelt in zijn journaal: "Terwijl de heer Spöring op het eiland zat te

Kaart met de Tolaga Baai, Cook's Cove en Pourewa (Spöring) eiland. | Kartassa näkyvät Tolaganlahti, Cookinpoukama ja Pouewan saari (Spöring).

Kaart van het Noord-eiland van Nieuw-Zeeland met door ballon aangegeven de locatie van de Tolaga baai. | Uuden-Seelannin Pohjoissaari. Pallo osoittaa Tolaganlahden sijainnin.

Vaikka alkuperäiseen oli saatu yhteys Tahitilta mukaan tulleen tulkin välityksellä, seuraavanakin päivänä avattiin tuli vihamielisiä maoreja kohti ja useita ihmisiä kuoli tai haavoittui. Tapahtumapaikka, joka on Pohjoissaaren itärannikolla lähellä nykyistä Gisbornen kaupunkia, sai

Cookilta nimisen Poverty Bay. Seuraavana päivänä Endeavour jatkoi matkaansa pohjoiseen, ja 29.10.1769 löyettiin Tolaganlahden lähetä saari, jonka Cook nimesi Spöringen mukaan. Cookin kuvaukseen mukaan oli lahti oli "melko suuri, ja 8–13 sylen syvyydessä (syli on 1,8 metriä) on puhdas

hiekkapohja, johon laiva on hyvä ankuroida. Lahti on suojainen kaikilta suunnilta paitsi koillisesta. Eteläpäässä on pieni, mutta korkea saari, joka on niin lähellä manterta, ettei niitä erota toisiaan. Saaren pohjoiskärjessä, lahden suulla, on kaksi korkeaa kallioita. Toinen on korkea ja pyöreä, kuin heinäsuova, mutta

The Mitre rotsen bij Pourewa (Spöring) eiland. | Mitren kalliot Pourewan (Spöringen) saaren luona.

Cook's Cove met op de achtergrond de Mitre rotsen. | Cookinpoukama, taustalla Mitren kalliot.

toinen on pitkä ja siinä on sillan kaaren tapaisia aukkoja."

Tämä saari nimettiin siis Spöringiksi, ja nykyään sen nimi on Pourewa. Toleganlahden suulla olevia kallioita

kutsutaan Mitren kallioiksi (ks. kuva). Saari on suunnilleen kilometrin pituinen ja 150–300 metrin levyinen (ks. kartta). Joseph Banks kertoo päiväkirjassaan: "Herra Spörin-

tekenen vloog er een heel vreemde vogel over hem heen. Deze zag er uit als een vlieger met een staart die zo groot was dat hij het eerst aanzag voos een groep kleine vogels." Zou Cook het eiland naar Spöring hebben genoemd vanwege deze gebeurtenis?

Tegenover het eiland is de zogenoemde Cook's Cove, wat tegenwoordig een toeristische attractie is, verbonden met de nabijgelegen kustweg door middel van een wandelpad. Cook's Cove ligt ongeveer 52 kilometer ten noorden van Gisborne en is een plaats waar Cook indertijd water heeft ingenomen (zie foto en tekening van Spöring).

De Endeavour is rond heel Nieuw-Zeeland gevaren en de bemanning heeft de kust

gin istuessa saarella piirtämässä hänen ylitseen lensi hyvin kummallinen lintu. Se näytti leijalta ja sen pyrstö oli niin pitkä, että hän luuli sitä ensin pienien lintujen parveksi." Antoikohan Cook saarelle Spöring-nimen tämän tapahtuman johdosta?

nauwkeurig in kaart kunnen brengen. Hierbij werd ook aangetoond dat het land bestond uit twee grote eilanden, gescheiden door een zeestraat, die Cook Strait werd genoemd. Vervolgens is de reis voortgezet naar Australië. Op 19 april 1770 kwam dit continent in zicht, ongeveer ter hoogte van waar nu Sydney ligt, en hierna is gedurende de volgende vier maanden de oostkust van Australië in noordelijke richting zo veel mogelijk in kaart gebracht. Kapitein Cook duidde in zijn journaal de groep wetenschappers (waaronder dus Herman Spöring) altijd aan als de 'gentlemen', om ze te onderscheiden van de gewone zeevluchtigen. Op 17 juli 1770 schreef hij dat de 'gentlemen' een neergeschoten kangoeroe

Tekening die Herman Spöring in 1769 maakte van Cook's Cove, met op de achtergrond de Mitre rotsen. | Piirustus, jonka Herman Spöring teki 1769 Cookinpoukamasta, taustalla Mitren kalliot.

hadden onderzocht (dit was de eerste keer in de geschiedenis dat Europeanen een kangoeroe nauwkeurig konden bekijken).
Op 11 juni 1770 is het schip vastgelopen op het Great Bar-

rier Rif, maar uiteindelijk kon door pompen en het overboord gooien van overtollige ballast, het schip loskomen. Een groot lek kon worden gedicht op het strand bij de monding van de rivier die de

Saarta vastapääätä on niin sanottu Cook's Cove, Cookinpoukama, joka on nykyään suorittu turistikohde. Poukamaan johtaa polku läheiseltä rantatieltä. Cookinpoukama on noin 52 kilometriä Gisbornesta pohjoiseen. Täältä Cook aikanaan otti vettä (ks. kuvia Spöringen piirustus).

Endeavour purjehti koko Uuden-Seelannin ympäri ja miehistö pystyi kartoittamaan rannikon tarkkaan. Samalla selvisi, että Uusi-Seelanti käsittää kaksi saarta, joiden välinen salmi sai nimen Cookinsalmi. Uudesta-Seelannista matka jatkui Australiassa. Maanosa tuli näkyviin 19.4.1770 noin nykyisen Sydneyn korkeudella. Tämän jälkeen retkikunta

kartoitti neljän kuukauden ajan Australian itärannikkoa pohjoiseen päin niin tarkkaan kuin mahdollista. Kapteeni Cook käytti päiväkirjassaan retkikunnan tiedemiehistää (siis myös Herman Spöringistä) aina sanaa "gentlemen", herrat, erotuks起き tavallisista merimiehistä. 17.7.1770 hän kirjoitti, että "herrat" olivat tutkineet ampumansa kengurua. (Tämä oli ensimmäinen kerta, kun eurooppalaiset pääsivät kunnolla tarkastelemaan kengurua.)

11.6.1770 Endeavour laiva ajoi karille Isolla Valliriutalla, mutta se saatiin irti pumpipaamalla ja heittämällä turha painolasti yli laidan. Pohjaan syntynyt suuri vuoto saatiin tukittua rannalla jokisuulla.

Kaart van de noordkust van Australië met door ballon aangegeven de locatie van Cooktown bij de monding van de Endeavour rivier. | Australian pohjoisrannikkoa. Pallo osoittaa Cooktownin sijainnin Endeavourjoen suulla..

Joki sai myöhemmin nimen Endeavour, ja sen rannalla on nykyään Cooktownin kaupunki.

naam Endeavour zou krijgen (hier ligt tegenwoordig de stad Cooktown).

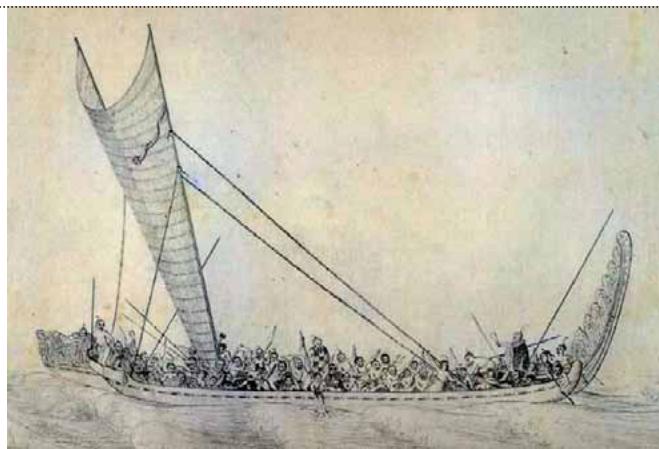
Hoewel de bemanning tot dan aan toe niet ernstig ziek was geweest, behalve een uitbraak van scheurbuik tijdens de tocht langs de oostkust van Australië, is het op de terugreis misgegaan in Batavia. Bijna de hele bemanning heeft daar malaria en dysenterie opgelopen. Uiteindelijk zijn 26 leden van de bemanning van de Endeavour aan deze ziektes bezweken. Herman Spöring was hier ook bij. Op 25 januari 1771 kreeg hij een zeemansgraf in de Indische Oceaan op 9 graden en 44 minuten zuidbreedte en op 103 graden en 16 minuten oosterlengte.

Op 12 juli 1771 arriveerde de Endeavour in de haven van

Dover met onder de overlevenden kapitein Cook, Joseph Banks en Daniel Solander. Veel tekeningen die Herman Spöring tijdens zijn reis met de Endeavor heeft gemaakt (zie o.a. de tekening die hij maakte van de Tolago Baai en van Maori's), zijn bewaard door Joseph Banks en uiteindelijk in het bezit gekomen van het Natural History Museum in Londen.

Behalve in Turku wordt de herinnering aan Herman Spöring ook levendig gehouden in de stad Cooktown in Australië, waar vlak bij de oever van de Endeavour-riever een straat naar hem is genoemd: 'Sporing street'.

Arnold Pieterse

Tekening van Maori's gemaakt door Herman Spöring. | Maoreja esittävä Herman Spöringin piirustus.

Miehistö oli tähän asti säästynyt vakavilta sairauksilta lukuun ottamatta Australian itärannikon purjehduksen aikana puhjennutta keripukkaa. Paluumatkalla Bataviassa

onni kuitenkin käentyi. Lähes koko miehistö sairastui malariaan ja punatautiin. Kaiken kaikkiaan 26 miehistön jäsentä menehtyi näihin tauteihin. Yksi heistä oli Herman

Literatuur:

Banks, Joseph (1769). *The Endeavor Journal* (e-book, 2005).

Cook, James (1769). *The Endeavor Journal* (e-books, The University of Adelaide Library, 2010).

Forsius, Arno (2009). Spöring, Herman Diedrich (1701-1747)

- Lääketieteen professori ja luonnontieteilijä; Herman Diedrich Spöring nuorempi (1732/1733-1771), tutkimusmatkailija (www.saunalahti.fi/arnoldus/sporing.html).

Pearn, J. (2009) Hermann Diedrich Spöring (1733-1771). Naturalist-Artist-Surgeon. In: Australian and New Zealand Society of the History of Medicine. Biennial Scientific Meeting in Perth on 29 September 2009. 16 pp.

Spöring. Spöring sai 25.1.1771 viimeisen leposijansa Intian valtamereltä paikasta, jonka sijainti on 9°44' etelästä leveyttä, 256°44' Greenwichista länteen. Endeavour saapui 12.7.1771 Doverin satamaan, ja matkaajista olivat edelleen hengissä muun muassa kapteeni Cook, Joseph Banks ja Daniel Solander.

Useat Herman Spöringin matkan aikana tekemistä piirustuksista (ks. mm. piirustuksia, jotka hän teki Tolagonlahdesta ja maoreista) jäävät Joseph Banksin haltuun ja päätyivät Lontoona Natural History Museumin kokoelmiin. Turun lisäksi Herman Spöringin muisto elää myös Australiassa Cooktownissa, missä

finntra waalwijk b.v.

AUTOTRANSPORT KULJETUKSET

**VOOR PARTICULIEREN
EN BEDRIJVEN YKSITYISILLE
JA YRITYKSILLE**

koel en vries	kylmä ja pakaste
verwarmd	lämpö
stuks- en pallets	paketit ja paletit
verhuizingen	muutot

NEDERLAND - FINLAND FINLAND - NEDERLAND

afhalen en bestellen in de gehele BENELUX	noudot ja toimitukset BENELUX-maissa
--	---

elke week groupagedienst af Waalwijk	joka viikko kappaletavaralähtöjä Waalwijkistä
---	--

Keurweg 4, 5145NX Waalwijk – Postbus 450, 5140AL Waalwijk
Telefoon +31(0)416 – 561442, Fax +31(0)416 – 561440, e-mail info@finntra.nl

SOFTWARE uit finland

Al meer dan 16 jaar is JH-Systems importeur/distributeur van software uit Finland.
Hierbij een kort overzicht van onze belangrijkste producten.

F-SECURE®

F-Secure levert onderhoudsvrije, gebruiksvriendelijke beveiligingsoplossingen tegen virussen en hackers. In combinatie met de snelste updateservices en de krachtigste persoonlijke firewall, worden inbraken voorkomen en zijn de computers of laptops die u thuis privé of zakelijk gebruikt altijd virusvrij.

snoobi
Online Business Intelligence

Zorg dat uw website een bijdrage levert aan het succes van uw bedrijf! Verlaag marketingkosten, haal potentiële verkoopcontacten binnen en verbeter uw online zichtbaarheid door het meten en analyseren van uw websiteverkeer. De Snoobi-webanalyse levert de benodigde feiten en adviezen ter ondersteuning van de besluitvorming op het gebied van marketing, verkoop en communicatie.

blancco

Met Blancco Harddisk Cleaner software bent u in staat om zowel bestanden als complete harddisks schoon te maken, waardoor het niet meer mogelijk is om de betreffende data terug te halen. Daardoor is het mogelijk om computers opnieuw in te zetten, zonder risico dat uw data in verkeerde handen komt.

Voor nadere info:

info@jh-systems.nl

WWW.JH-SYSTEMS.NL

JH SYSTEMS

DE WARMTE VAN WINTERS KUHMO: EEN WINTERVIERING

Het jaar 2011 ben ik goed begonnen: in de warmte van winters Kuhmo! Terwijl het buiten tussen de 15 en 25 graden vriest, voel ik de warmte van de viering van de winter met wat Kuhmo cultureel te bieden heeft. Een viering die op de eerste dag van het nieuwe jaar begint en een week lang duurt. Verschillende culturele instellingen zoals 'City of Kuhmo, Culture Department', 'Kuhmo Chamber Music', 'Juminkeko', 'Ethno Music Festival Sommelo', 'Kuhmo Arts Centre', 'Nature Centre Petola', de

bibliotheek van Kuhmo en 'Pajakkokino Cinema' bieden gezamenlijk een vol programma met muziek, zang, dans, film, fotografie, tentoonstellingen en lezingen. Vond dit in 2011 voor de derde keer plaats, in januari 2012 wordt voor de vierde keer een winterprogramma georganiseerd (zie: www.kuhmowinter.fi). Toen ik in oktober 2010 in Kuhmo was, zag ik de folder van het programma voor januari 2011, en werd verleid hierheen te gaan. Wie de internetsite bezoekt, vindt informatie uitvoerig beschreven in het Fins,

Engels en Russisch!, en wordt misschien op hetzelfde idee gebracht. Finland biedt, ook in de winter, méér dan enkel sportieve activiteiten. Zo'n reeks van culturele activiteiten vindt niet vaak plaats in een plaats als Kuhmo. Het is welbekend dat lokale mensen zeggen dat het hier, buiten die momenten in het hoogseizoen waarop festivals en sportevenementen duizenden mensen trekken, heel rustig is. De viering van de winter kun je zien als een tegenhanger van het vieren van de zomer. Een mooi moment om in de lange

TALVISEN KUHMONTAMPOÄ: TALVEN VIETTOA

Vuosi 2011 alkoi hyvin Kuhmon talven lämmössä! Samaan aikaan kun ulkona paikkui 15-25 asteen pakkanen, hohti Kuhmon talvinen kulttuuriantti lämpöään. Tapahtuma alkaa aina vuoden ensimmäisenä päivänä ja se kestää viikon. Useat tahot kultuurin saralta, kuten Kuhmon kaupunki, Petolan Luonneskus, Kuhmon kirjasto ja Pajakkakinon elokuvateatteri, tarjoavat ohjelma-annissaan musiikkiesityksiä, laulua, tanssia, elokuvia, valokuvia, näytelyitä ja luentoja. Vuon-

na 2011 talvinen tapahtuma järjestettiin kolmannen kerran, vuonna 2012 neljänneksi. (Tietoa tapahtumasta www.kuhmowinter.fi).

Nähtyäni tammikuun 2011 tapahtumasta kertovan esitteen ollessani Kuhmossa lokakuussa 2010, en pystynyt vastustamaan kiusausta olla menemättä sinne. Iternetissa tapahtumasta kerrotaan suomen-, englannin- ja venäjänkielellä! Suomessa on siis tarjolla talvisaikaan muutakin kuin urheilua.

Tällainen määrä kulttuuritapahtumia näin pienellä paikkakunnalla on harvinaista. Kuulin paikallisten asukkaiden selittävän asiaa sillä, että sesonkiaikaan tapahtumat jontia vetää tuhansia osallistujia, mutta sen ulkopuolella on hiljaista. Talven viettäminen on tarkoitettu kesän vastapainoksi. Se on oiva hetki täyttää lyhyiden kesien väliissä olevaa pitkää talvea kulttuuritarjonnalla, kutsua ihmisiä yhteen kokemaan ja jakamaan yhdessä asiaita, saamaan uutta inspiraatiota

ja sen myötä voi myös luoda uusia tulonlahteitä. Mieslestani se on myös hyvä hetki juhlistaa talven taittumista joulunajan jatkeena ja vuodenaikojen vaihtelujen juhlimisena.

Sitän olikin jo aikaa, kun olin viimeksi tavella Suomessa, tammikuussa 1994! Viime talvena sain nähdä, kuulla ja tuntea Suomen hanget uudestaan. Ihanaa! Hollantilaisena voin sanoa jotain sellaista kavellessäni siellä omaksi ilokseni hienona talvisena hetkenä. Oikea talvi paksuine kinoksineen, pakkaslumen narskumista kenkien alla. Kuivalta, selkeältä ja miellyttävän poskia kivasti nipisteleväni kirpealtä. Hämärää saapuu

jo aikaisin päivällä ja sitä seuraa pitkä yö. Iloisen Helsingin jälleen näkemisen jälkeen nousin aikaiseen junaan joka lähti kohti Kajaania. Ehdin ajoissa Kuhmoon menevään linja-autoon. Se oli ihme, koska junan lähtö oli myöhästyntä puolella tunnilla eikä aikataulun kiinni saaminen onnistunut. Mutta jos on päässyt nauttimaan junalla matkustamisesta pienestä pitäen, ei ole huono asia kiittää mielikuvituksen siivin halki lumisen Suomen. Saavuin Kuhmoon sovitseen aikaan. Siellä minua jo odottikin sydämessä tervetulon toivotus. Olin päättänyt mennä tapahtumaan sen puolessa välissä. Tässä kokemuksia-

ni: Ensimmaiseksi menin mezzosopraano Pia Freudin ja pianisti Paavali Jumppasen konserttiin, joka myös lauloi pari sooloesitystä. Oli hienoa kuulla suurelta osin lapsuuteni aikana kuulemia klassisia lauluja, esim. Robert Schumannin 'Frauenliebe und -leben'. Muistoissani näin äitini laulavan sitä omaksi ilokseen. Tällä kertaa asialla olivat ammattilaiset. Muita varhaisia muistoja herättäviä kappaleita olivat Francis Poulenc'in en Jean Sibeliuksen sävelmät sekä Ludwig van Beethovenin pianokappaleet.

Seuraavan päivän parasta antia oli runonlaulanta nimeltä 'Uroshämärä', jonka kasitän miesten synkkamielisytyenä >

winterperiode tussen de kortere zomers door cultureel het een en ander te organiseren, mensen bijeen te brengen, samen van alles te kunnen beleven, geïnspireerde te worden, en hier ook wat aan te verdienen. In mijn ogen is het ook een mooi moment om, in aansluiting op het christelijke kerstfeest, nog eens op een andere wijze cultureel de winter als zwaarte-, omslag- of inkeerpunt in de cyclus der seizoenen te vieren.

Het was lang geleden dat ik voor het laatst in de winter in Finland was: januari 1994! Afgelopen winter zag, hoorde en voelde ik Finlands sneeuw opnieuw. Heerlijk! Dat kan een Nederlander zeggen die voor zijn plezier hier op een

aangenaam moment in de winter rondwandelt. Een 'echte' winter met pakken sneeuw. Sneeuw die kraakt bij elke stap die je zet. Een winter die droog, helder en aangenaam koud aanvoelt, en die je een 'vrolijke' tinteling geeft omdat je het geniet. Een duisternis die vroeg op de dag invalt, en je een langdurende, nachtelijke wereld invoert. Na een blij weerzien van Helsinki pakte ik de vroege trein naar Kajaani om op tijd te zijn voor de bus naar Kuhmo. Dat was nodig, want de trein vertrok al bijna een half uur te laat en kon niet helemaal op tijdschema rijden. Maar wanneer je van kindsbeen af aan graag per trein reist en dit niet zonder fantasie beleeft, laat je je wat graag op deze

wijze door de witte wereld voeren waarin Finland zich nu aan je voordoet. Zonder verdere problemen kwam ik op de verwachte tijd in Kuhmo aan. En hier wachtte me weer een vertrouwd en hartelijk welkom.

Ik heb ervoor gekozen om de tweede helft van de week mee te maken. Een greep hieruit. Het eerste concert dat ik hoorde was een zangrecital van de mezzosopraan Pia Freund, begeleid door de pianist Paavali Jumppanen (echt niet de minsten!), met tussendoor twee solo optredens van de pianist. Wat een belevenis om na vele jaren weer klassieke liederen te horen zingen die je ten dele van vroeger kent! De liederencyclus 'Frauenliebe und

-leben' van Robert Schumann had ik heel lang niet gehoord. Onmiddellijk werd ik terug gezogen naar de tijd dat mijn moeder deze voor haar plezier zong. Nu hoorde ik deze van professionelen. Maar ook de andere gezongen liederen van Francis Poulenc en Jean Sibelius, en de pianosonates van Ludwig van Beethoven, riepen een herinnering in me wakker die ik lang niet geproefd had. Ik realiseerde me dat in deze muziek heel wat wortels uit mijn jonge jaren en mijn verdere leven liggen.

Een hoogtepunt op de volgende dag was een avond runozang getiteld 'Urosähämärä', in het Engels vertaald met 'Male gloom', dat ik opvat als 'mannenmistroostigheid

in het halfduister/donkere noorden'. Als volgt wil ik dit optreden beschrijven zoals ik het me herinner: Bijna in het donker zit Arja Kastinen achter haar kanteles op de grond. Vóór haar staan enkele waxinelichtjes en achter haar hangen lichtjes in bomen. Rondom een diep, 'nachtelijk' blauw schijnsel. Als uit het niets brengt Arja een kantele tot klinken, bijna fluisterend, toon voor toon. Een klankwereld ontvouwt zich langzaam onder haar handen. Vanuit het stille spel beginnen na enige tijd drie zangers te zingen en zetten in een samenzang de toon van de avond. Hierna brengt ieder van hen afzonderlijk een lange runozang ten gehore. Heikki Laitinen zingt als

pohjoisen kaamoksessa. Kuvalien esitystä siten kuin sen muistan: Arja Kastinen istui melkein pimeässä kanteleensa ääressä lattialla. Hänen edustallaan paloi pari kynttilää ja hänen takanaan roikkui puussa tuikkuja. Aivan kuin tyhjästä, kuin kuiskaamalla, aloimme kuulla Arjan vienoa kanteleensoittoa. Sävelmaa-ilmia avautui hitaasti hänen käsiensä alla. Kolme laulajaa liittyi vähän ajan kuluttua tähän vienoon musiikkiin, ja heidän yhteislaulunsa kohdisti esityksen huomion heidän puoleensa. Väillä he laulovat runonlaulantaa vuoron perään. Heikki Laitinen lauloi ensimmaäisenä Latvajarvelein Arhippa Perttusen laulun

Sammosta, jonka sanat Elias Lönnrot oli kirjoittanut muisttiin vuonna 1834. Han pisti aimo annoksen dramatiikkaa laulusesitykseen. Minusta tämä oli aitoa teatteria. Mutta en ollut koskaan ennen kuullut enkä nähnyt tämänkaltaista esitystä.

Tämän 67-vuotiaan Sammon esityksessä käyttämät äänensävyt ovat kunnioitusta herättäviä. Silloin tällöin liittyy Arja improvoisiden mukaan, ei mitenkään perinteisesti säästämällä. Esityksen lopussa vain Arja jäi jäljelle, ilman sanoja, ja han antoi samalla vuoron Pekka Huttu-Hiltuselle, joka jatkoi runonlaulantaa. Pitkä laulu Lemminkäisestä joka

eerste een lied over de Sampo, een zang van Arhippa Perttunen uit Latvajarvi, door Elias Lönnrot opgetekend in 1834. Wat een dramatiek legt hij in dit gezongen verhaal! Dit is voor mij puur theater. Nooit eerder op zo'n wijze gehoord en gezien. Verbazingwekkend is de stemexpressie waarmee deze toch al 67 jarige dit Sampolied tot leven wekt. Af en

oli alun perin Miina ja Ohvo Huovisen laulu Hietajarveltä. A.A. Borenius oli kirjoittanut sen muisttiin vuonna 1872. Talla kertaa esitys oli klassiseen esitetty, niin minulle ainakin kerrottiin. Ilman dramatiikkaa, herkästi.

>

>

toe speelt Arja mee, een eigen, improviserend spel, geen begeleiding in de gebruikelijke zin van het woord. Op het eind van het lied neemt Arja het verhaal over, woordloos, - wij luisteren alleen maar -, en draagt bij wijze van spre-

ken het kantelalied over aan Pekka Huttu-Hiltunen die als tweede een runozang begint te zingen. Een lang lied over Lemminkäinen, naar de zang van Miina en Ohvo Huovinen uit Hietajärvi, opgetekend door A.A. Borenius in 1872.

Pekka istui esiintymislavan sivussa, kun Heikki taas esiintyi lavan keskellä. Mitä sitten tapahtuikaan: Pekka lauloi kuin olisi voinut laulaa ikuisuuksia, mutta äkkiä hän lopetti laulantansa. Hän ei pystynyt jatkamaan.

Tunteet ottivat hänestä ylival- lan. Sitten hän jatkoi kaikesta huolimatta, siihen asti Arja oli korvannut laulamisen soitollaan. Taman 'hengähdy- tauon' jälkeen Taito Hoffréen aloitti toisella puolella salia runonlaulaja Arhippa Pert- tusen 'Marijan virren'. Taidon laulun sävelen kayttö oli va- paampaa kuin Pekan, ainakin minusta. Hänen laulussaan on suurta rauhaa. Silloin tällöin Arja liittyi esitykseen ja hän

jatkoi soittamista laulun lo- puttua. Todella intensiivinen ja hiljaiseksi saava iltä, mikä päätti puolentoista tunnin esiintymisten jälkeen raiku- viin aplodeihin.

Olin saanut luvan ottaa valokuvia esityksistä ilman salamanvaloa. Kuvista tuli tummia niinkuin tavikaa- mokseen kietoutuneet esityk- set olivatkin. Mielestääni iltä oli mahtava ja opettavainen. Alkuperäiset runonlaulajat kuten Arhippa Perttunen, esittivät hekin esityksiään tällä paikkakunnalla. Sanat olivat samoja, sävel oli eri. Hänen laulujensa sävelmiä ei ole kirjoitettu muistiin, hä- nen poikansa Miihkalin kyl- läkin. Myöhempää muistiin

Op een heel andere wijze dan Heikki Laitinen brengt Pekka dit lied voor het voetlicht: heel klassiek, zo wordt mij verteld. Zonder de dramatiek van de vorige, maar gevoelig. Pekka zit bovenop een hoge stellage aan de zijkant van het publiek, en staat niet zoals Heikki midden voor op het 'toneel'. Maar wat gebeurt er? De zang die voor altijd lijkt te kunnen doorgaan stopt zo te horen onverwacht. Pekka kan even niet verder. Emoties grijpen hem aan. Dan gaat hij verder en zingt het verhaal ten einde. Ook nu heeft Arja de zang met haar spel alweer overgenomen. Na deze 'adempauze' waarin slechts stil geluisterd wordt, pakt Taito Hoffréen elders in de ruimte een runozang van

pantuja sävelmiä sovellettiin naihin sanoihin ja välillä runonlaulajat ottivat vapauden laulaa muullakin tavalla tiettyt pelisäännöt huomioon ottaen.

Esitystapojen erilaiset mah- dollisuudet tulivat hyvin esille näissä esityksissä. Pekka kertoi laulaneensa näitä lauluja niin paljon, että hänelle on muotoutunut aivat omat versionsa niistä. Aikisemman kirjoitelmani nimi olikin 'Kalevala-eepos jatkaa laulamistaan'. Mitä tanäkin iltana ilmeni, on että tämän ajan laulajatkin, jatka- essaan perinteistä Käevalaista laulantaa, saavat aikaan uusia kappaleita.

Arhippa Perttunen op over Maria ('Marian virsi'). Taito zingt qua melodievoering wat vrijer dan Pekka, meen ik. Zoals ik van hem al eerder hoorde, gaat van zijn zingen een grote rust uit. Arja speelt af en toe op de achtergrond en speelt nog enige tijd door wanneer het lied al ten einde is. Een ongelooflijk intense en stil makende avond die na ongeveer anderhalf uur door het publiek met een lang applaus beantwoord wordt.

Bij dit optreden had ik toestemming om zonder flitslicht een aantal foto's te maken. De foto's zijn vrij donker, maar de zangers zaten of stonden ook in 'nachtelijk' belichte ruimte. De winter nacht hulde ons allen in haar duisternis.

"Een prachtige en leer-

zame avond" noemde ik dit optreden. Grote verhalen van beroemde runozangers van destijds werden hier gezongen, zoals van Arhippa Perttunen. Waren de woorden wel van hem, de melodieën waren niet van hem. Want van Arhippa Perttunen zijn geen melodieën genoteerd; wel bijvoorbeeld van zijn zoon Miihkti. Op die (later) genoteerde melodieën wordt in dit geval dan teruggerepen. Anderzijds heeft een runozanger de vrijheid om op een thema te variëren zolang hij of zij bepaalde regels in acht neemt. De verschillen in hoe je een lied kunt zingen waren duidelijk te horen. Pekka vertelt me dat zij drieën deze liederen al zo vaak hebben gezongen dat deze meer hun eigen versie

van het lied geworden zijn. Mijn artikel in voorgaand nummer gaf ik als titel mee: "Het epos Kalevala zingt voort". Wat je op een avond als deze en bij meerdere hedendaagse zangers hoort, is dat juist de traditionele zangen, die als wortels van de Finse/Karelische cultuur aan de basis van het epos liggen (of nog van later datum zijn), worden opgepakt, worden gezongen en tot nieuwe liederen/songs/nummers leiden. Een volgende keer hoop ik hier meer over te vertellen.

Laat ik kort nog iets over twee andere avonden vertellen. De volgende avond was een dansavond. Na een voorstelling van jonge dansers uit Kuhmo werd een voorstelling

>

gepresenteerd door de danser (en eigenzinnige kunstenaar) Reijo Kela, de ongelooflijke accordeonspeler Kimmo Pohjonen en de experimentele stemvirtuoos (musicus, kunstenaar en hoogleraar) Heikki Laitinen. Weer een onvoorstelbaar optreden, ronduit pakkend! Kimmo had ik al menigmaal live zien en horen optreden. De kunsten die Heikki met zijn expressieve stem en acteertalent liet zien, verrasten mij opnieuw volkomen. Alle stemregisters trekt hij al improviserend en zingend open. Daarmee roept hij een onverwacht groot scala aan gevoelens en sferen op. Reijo speelde als danser een rol in dit geheel die op mij soms bizar, soms pijnlijk en dan weer hilarisch overkwam.

Het samenspel: adembeneden en getuigend van echte humor. Grote mensen.

Op zaterdagavond bevond ik me in een school. Met nog een enkele grijskop te midden van allemaal jongelui. Drie plaatselijke bands speelden hun 'rock avond' (Rock-iltä), onder meer 'Circulation'. Het was leuk om meermaals met enkele jongeren te spreken die mijn aanwezigheid als oudere blijkbaar leuk vonden en mij veel vroegen. Enkele van hen (Johanna, Anne en Joonas) sprak ik deze zomer weer. En de bands: ze speelden goed en met veel plezier. Een leuke avond.

Vóór en na het bezoek aan Kuhmo heb ik in Helsinki en-

kele privélessen van Taito Hoffréen genoten waarin hij me de beginselen van runozang bijbracht. In opdracht van hem ben ik begonnen, op basis van verschillende Duitse, Engelse en Nederlandse vertalingen van de Kalevala, de eerste regels van het epos in eigen woorden te vertalen en wel zo dat ze te zingen zijn. Taito draagt zijn leerlingen graag op om in je eigen taal tot het schrijven en zingen van een runozang te komen. Wie weet wat de toekomst brengen moge.

Alexander van Hoboken
Augustus 2011

Antakaapas minun vielä kertoa lyhyesti parista toisestakin illasta. Seuraava iltä oli tanssillta. Kuhmon nuorten tanssiesityksen jälkeen esiintyivät omalaatuinen tanssitaiteilija Reijo Kela, uskomaton hanuristi Kimmo Pohjonen ja kokeileva aanivirtuoso (muusikko, taiteilija ja professori) Heikki Laitinen. Taas yksi uskomaton elämäys, todella mukaansa temppaavaa. Kimmon esityksää olin ollut kuuntelemassa ja katselemassa aiemmin. Heikki ilmaisuvomoisine äänineen ja näyttelejän taitoineen oli minulle todella yllätyks. Hän saa improvisatiolaan ja laulutaidollaan kaikki äänirekisterit aukeamaan. Tämän ansiosta han taikoi esille tunteita ja tunnelmia

laidasta laitaan. Reijon osuuus esityksessä tanssijana tuntui minusta väillä oudolta, väillä nololttavalta ja sitten taas hilpeältä. Yhteiesitys oli henkeäsalpaavaa aidon huumorin kera. Suuria ihmisiä.

Lauantai-iltana löysin itseni koulurakennuksesta yhtenä harvoista harmaapäistä nuorison keskellä. Kolme paikallista rockbandiä, kuten 'Circulation', pitivät rokki-illan. Oli haskaa jutella nuorten kanssa, vaikuttii siltä, ettei ikäni heitä niin haitannut. Ainakin he esittivät paljon kysymyksiä minulle. Tapasin muutamia heistä, Johannan, Annen ja Joonaksen tänäkin kesänä. Ja ne bändit soittivat hyvin ja ilolla. Mukava iltä.

Ennen ja jälkeen Kuhmon matkaani otin muutaman yksityitunnin runonlaulannan alkeista Taito Hoffréen opastuksella. Hänen ehdotuksestaan olen muokannut saksan-, englannin- ja hollanninkielisten Kalevalarunojen käännoten tekstejä laulettavampaan muotoon. Taito kannustaa oppilaitaan kirjoittamaan ja laulamaan runoja jokaisen omalla äidinkiellään. Ei sitä koskaan tiedä, mitä tästä vielä tuleman pitää.

Alexander van Hoboken
Augustus 2011

Käännos Minna Räty

“DE ECHTE FINSE SAUNA”

In Ankara ging ik naar de sauna van het hotel. Normaal ga ik niet naar een openbare sauna en zeker niet in een hotel. Ik houd niet van teleurstellingen. Maar sinds wij thuis in Nederland geen sauna meer hebben, ben ik meer geneigd om het risico te nemen. En omdat er op dat moment niet veel anders te doen viel dan de tijd lezend op bed doorbrengen, leek het wel wat die sauna. En zo zat ik dan met twee Turkse heren op leeftijd in een Turkse sauna. Vriende-

lijke mannen, dat zeker. De een was advocaat en sprak Engels. De ander was rechter en knikte mij vriendelijk toe. Wij hadden handdoeken om onze lendenen geslagen want in Turkije zitten wij niet, zoals in Finland, in ons blootje had de advocaat mij uitgelegd. Daar viel mee te leven. Vanuit de sauna keken wij door een groot raam in het zwembad. Een deel van het uitzicht was opgeofferd aan een flat screen televisie die tussen de binnen en de buitenruit was opgehan-

gen. Tegelijkertijd volgden wij een voetbalwedstrijd, voerden wij een gesprek en hielden wij een oogje op de inhoud van het zwembad. Nog niet zo gek deze variant van “de echte Finse sauna”.

Een andere variant van “de echte Finse sauna” is de sauna aan boord van een van de Finse vrachtpassagiers-scheepen die tussen Noord-

>

“AITO SUOMALAINEN SAUNA”

Ankarassa, Turkissa, menin hotellin saunaan. Tavallisesti en käy yleisissä saunoissa, varsinkaan hotelleissa. En tykkää pettymyksistä. Mutta nyt, kun meillä ei enää ole kotona omaa saunaata, olen taipuvaisempi ottamaan riskejä. Ja kun ei sillä hetkellä ollut paljon muuta tekemistä kuin tappaa aikaa loikojen sängyllä ja lukien, tuntui sauna mukavalta vaihtoehdolta. Ja niin sitten istuin kahden turkkilaisen herran kanssa hotellin saunassa. Ystävällisiä miehiä, tietty. Toinen heistä oli asianajaja ja puhui englantia. Toinen

oli tuomari, ja hän nyökkäili minulle ystäväillisesti. Meillä oli pyyheliinat lanteillamme, sillä Turkissa ei istuta ilkosillaan, kuten Suomessa, oli asianajaja selittänyt minulle. Tämän saattoin hyväksyä. Saunasta katsoimme suuren ikkunan läpi uima-altaalle. Osa näköalasta oli uhrattu litteälle televisiolle, joka oli ikkunan kahden lasiruudun välissä. Samanaikaisesti katsoimme jalkapallo-ottelua, keskustelimme ja pidimme silmällä uima-altaan näkyimiä. Ei lainkaan hassumpi tämä “aidon suomalaisen saunan” muunnelma.

Toinen esimerkki “aidosta suomalaisesta saunasta” on sauna suomalaisissa matkustajalaivoissa, jotka seilaavat Pohjois-Saksan ja Helsingin välillä. Tänä vuonna matkustimme jo ennen lomasesonkia ja laivalla oli melko rauhallista. Sauna-kaan ei ollut tupaten täynnä. Istuin lauteilla suomalaisen kanssa, joka asui suurimman osan vuodesta Espanjassa, ja parrakkaan suomalaisen muusikon kanssa, joka oli muusikko-vaimonsa kanssa ollut parin päivän opinto-matkalla Lyypekissä. Lopulta päädyin pyöreään kupla-altaa-

>

Duitsland en Helsinki varen. Dit jaar staken wij buiten het vakantieseizoen over en was het betrekkelijk rustig op de boot. Ook de sauna werd niet overlopen. Ik zat daar met een Fin die een groot deel van het jaar in Spanje bleek te wonen en een baardige Finse musicus die een paar dagen met zijn vrouw – ook musicus – in Lübeck op excursie geweest was. Uiteindelijk kwam ik alleen met de musicus in het ronde bubbelpad terecht. De wat aftastende conversatie was overigens niet zo interessant als een aantal jaren daarvoor. Toen zat ik met een aantal Finse vrachtwagenchauffeurs in een soortgelijke sauna van een kleiner vrachtpassagierschip. De zonder uitzondering

met flinke buiken toege-ruste mannen bespraken in de warmte van de sauna de seksuele kwaliteiten van de verschillende vrouwen die zij onderweg zoal tegenkwamen. Unaniem werden de Spaanse vrouwen als de beste beoordeeld. Ik heb mij niet in het gesprek gemengd. Ik heb weinig buik en ik rijdt niet regelmatig kriskras door Europa. Natuurlijk heb ik wel op de juiste momenten gegrinnikt. Hier was sprake van een onverwacht leermoment.

En toen kwamen wij in Finland aan en heb ik al snel de kachel aan gemaakt in onze eigen kleine sauna om daar zwijgend te kunnen genieten van het uitzicht op

seen vain muusikon seurassa. Meidän pidättyväinen keskustelumme ei ollut lainkaan niin mielenkiintoista kuin mitä kerran vuosia sitten koin. Silloin istuin muutaman kuorma-autokuskien kanssa samanlaisessa saunassa vähän pienemmässä rahti-matkustajalaivassa. Nuo poikkeuksetta isomahaiset miehet keskustelivat matkoillaan tapaamiensa naisten seksuaalisesta laadusta. Yksimielisesti saivat espanjalaiset naiset parhaat arvosanat. Minä en osallistunut keskusteluun. Minulla ei ole isoa mahaa enkä ajele Eurooppaa ristiin rastiin. Tietenkin virnistelin sopivissa kohdissa. Tässä minulla oli odottamaton oppimismomentti.

Ja sitten tulimme Suomeen, ja jo pian panin oman pienen saunamme lämpäämään voidaksemme siellä hiljaisina nauttia näkymästä järvelle, joka kimalteli hienosti kevään hennonvihreiden koivujen ja leppien välistä. Mikä valtaisa nautinto!

Mutta Suomessakin käyn silloin tällöin yleisessä saunassa. Aidossa suomalaisessa uimahallin saunassa, vaikkakin sähköllä lämmityssä, mutta täynnä aitoja vaitonaisia ja alaspäin katsovia suomalaisia miehiä ja poikia. Ja sellaisessakin saunassa on omat rituaalinsa. Usein, ei aina, mutta kuitenkin melko usein, ilmestyy paikalle isoma-

KOLUMNISTI

ons meertje dat prachtig lag te schitteren tussen het nog jonge groen van berken en elzen. Wat een weelde! Maar ook in Finland bezoek ik zo nu en dan een openbare sauna. Een echte Finse zwembadsauna, weliswaar elektrisch verwarmd, maar vol authentiek zwijgende en naar beneden kijkende Finse mannen en jongens. En ook zo'n sauna heeft zijn eigen ritueel. Vaak, niet altijd, maar toch vrij vaak, verschijnt er een man wiens buik ruim over zijn kleine piemel bloest en die op de plek tegenover de hete stenen gaat zitten naast het emmertje met water met daarin de lepel. Hij gooit wat water op de stenen, constateert dat het water bijna op

is, loopt naar buiten, vult het emmertje en begint nu in een pittig tempo water op de gloeiend hete stenen te gooien. En dan begint de wedstrijd. Geen echte wedstrijd natuurlijk en ook niet iets dat zo genoemd wordt, maar een onuitgesproken wedstrijd waarbij je moet beslissen of je opgeeft en wegloopt of lijdt onder de intense hitte en blijft zitten.

Ook deze zaterdagmiddag voltrok zich dit ritueel. Een buikige man gooide de ene lepel water na de andere op de stenen. En terwijl ik mijn ogen had gesloten om die te beschermen tegen de hete stoom, gebeurde er iets wat ik nog niet eerder had meegemaakt. Iemand kreeg echt de pest is, stond op, liep naar de

watergooyer, pakt de emmer, leegde de inhoud in een keer op de stenen, liep de sauna uit en kwakte de deur achter zich dicht. In hoog tempo verliet iedereen vervolgens deze "echte Finse sauna".

Carel van Bruggen

hainen mies, joka asettuu istumaan vastapäätä kuumaa kiuasta, vesiämpärin viereen. Hän heittää kauhalla vettä kiville, toteaa, että sanko on melkein tyhjä, kävelee ulos saunasta ja täyttää sangon, ja alkaa nyt heittää vettä kiivasta vauhtia tulikuumille kiville. Siiä alkaa kilpailu. Ei tietenkään oikea kilpailu, eikä mikään sellainen, mitä kilpaluksi julistetaan, mutta sanaton kilpailu, missä sinun täytyy päättää luovutatko ja kävelet ulos vai kärsitkö poltavasta kuumuudesta ja jäät istumaan.

Myös eräänä lauantai-iltapäivänä toteutui tämä rituaali. Mahakas mies heitti kiville kauhallisen toisensa jälkeen. Ja minun istuessa suljetuin sil-

min suojaantuksen kuumalta höyryltä tapahtui jotain, mitä en koskaan ennen ollut kokenut. Joku muu raivostui toisissaan, nousi pystyn, käveli löylynlyöjän luo, tarttui ämpäriin ja kaatoi sen kerralla tyhjäksi kiville, käveli ulos saunasta ja paikasi oven jälkeensä kiinni. Nopeassa tahdissa tyhjeni tämä "aito suomalainen sauna".

Carel van Bruggen
(käännös Pirkko van Bruggen)

HERFSTACTIVITEIT

van de Vereniging Nederland-Finland

Zondag 16 oktober

Zondag 16 oktober a.s. hebben wij voor u een verrassend interessante activiteit georganiseerd. Graag willen wij u hiervoor allemaal uitnodigen in de Hof van Wouw in Den Haag. Om 14 uur beginnen we met een kopje koffie en heerlijke Haagse Kakker en daarna krijgt u een mooie rondleiding in de Hof van Wouw en in de tuin aangeboden.

Het programma is als volgt:
14.00 uur kopje koffie met Haagse Kakker in de Tuinkamer
14.30 uur een rondleiding door de Hof van Wouw samen met een ervaren gids
15.30 uur een verfrissing of wijntje na afloop

Tijdens de rondleiding gaan we zowel de Hof van Wouw als de tuin der Hesperiden bezoeken.

Hof van Wouw

Dit hofje is in 1647 gesticht door Cornelia van Wouw met als doel de huisvesting van alleenstaande vrouwen. Hier toe beschikt de Hof Van Wouw over een aantal huisjes, geschikt voor eenpersoons-huishoudens. Tot op heden worden de bewonsters nog gekozen aan de hand van de regels uit het testament van Cornelia van Wouw.

Alankomaat-Suomi Yhdistyksen SYSTEEMPAUS

Sunnuntaina 16. lokakuuta

Sunnuntaina 16. lokakuuta järjestämme teille yllättävän ja mielenkiintoisen tilaisuden. Kutsumme teidät tutustumaan Hof van Wouwiin Haagissa.

Klo 14.00 aloitamme ohjelman kahvitarjoilulla; kahvileipänä 'Haagse Kakker' (manteli-massa-korintti-täytteinen leivonnainen) jonka jälkeen lähdemme opastuskierrokseen Hof van Wouwiin ja sen puutarhaan.

Ohjelma:

- 14.00 kahvi/tee 'Haagse Kakker' leivonnaisen kanssa Teehuoneessa.
- 14.30 opastuskierros Hof van Wouwissa asiantuntevan oppaan johdolla
- 15.30 virvoitusjuoma / viinitarjoilu

Opastuskierroksen aikana vierailemme Hof van Wouwin lisäksi myös Hesperidenin puutarhassa.

Hof van Wouw

Cornelia van Wouw perusti Hof van Wouwin vuonna 1647 naimattomien naisten asunnoiksi. Hof van Wouw koostuu 17 yhden hengen taloudesta. Vielä tänäkin päivänä valitaan asukkaat Cornelia Wouwin testamentissaan saanelemien sääntöjen mukaan.

Hesperidenin puutarha
Hof van Wouwin takapihalta sijaitsee -jo satojen vuosien ajan- Cornelia Wouwillen ja

Tuin de Hesperiden

Achter de Hof Van Wouw lag van oudsher een moes- en bloementuin, stijlkundig ingericht en bestemd voor Cornelia van Wouw en haar familieleden. Tot het midden van de negentiende eeuw heeft de tuin haar functie van vruchtenleverancier nog vervuld.

Doen jullie mee? De kosten voor deze unieke activiteit incl. de genoemde consumpties bedragen voor de leden van de VNF en hun vrienden/introducés 12,50 € p.p.; niet leden betalen 15,00 € p.p. Iedereen is van harte welkom! U kunt zich opgeven vóór 5 oktober via de mail bij het secretariaat van de Vereniging Nederland Finland: info@vnf.nl.

hänen perheenjäsenille tyylikkäästi suunniteltu vihanne- hedelmä- ja kukkatarha. 1800-luvun puoliväliin asti tuotti tarha perheen tarvitsemat hedelmät.

Kuka lähtee mukaan? Tämän ainutlaatuisen tilaisuuden pääsymaksu on yhdistyksen jäsenille ja heidän ystävilleen ja vierailleen € 12,50/henkilö, muille € 15,00. Pääsymaksuun sisältyy myös kahvi, tee, virvoitusjuoma tai viini. Toivotamme kaikki sydämellisesti tervetulleiksi.

Ilmoittautuminen ennen
5. lokakuuta sähköpostitse Alankomaat-Suomi Yhdistyksen sihteerille: info@vnf.nl.

Praktische informatie:

Ingang Tuinkamer: Brouwersgracht 30, tussen nummer 24 en de rode brievenbus. Ingangspoort aan het einde van de doodlopende steeg. Parkerken is daar niet mogelijk.

Parkeren:

De straten in de omgeving van de Hof van Wouw en de Tuin der Hesperiden zijn vaak overvol. Parkerken is het gemakkelijkst in de parkeergarages in de buurt: Grote Markt (souterrain), Jan Hendrikstraat en Lutherse Burgwal.

Openbaar vervoer:

Vanaf het Centraal Station: tram 2 en 6, RandstadRail 3 en 4 en bus 25 (halte Brouwersgracht voor de Tuin der Hesperiden, halte Grote Markt voor de Hof van Wouw).

Käytännön asiaa:

Sisäänpääntyi Teehuoneeseen: Brouwersgracht 30, numero 24 ja punaisen postilaatikon välistä. Sisäänpääntiportti sijaitsee umpikan toisessa päässä. Alueella ei ole parkkimahdollisuutta.

Pysäköinti

Hof van Wouwin ja Hesperiden-in puutarhan lähistöllä olevat kadut ovat useinmiten täynnä. Paras ratkaisu on lähistöllä olevat parkkitalot Grote Markt (kellarit), Jan Hendrikstraat ja Lutherse Burgwal.

Julkiset kulkuneuvot:

Keskusrataatiaesmalta: raitiovaunu 2 ja 6, RandstadRail 3 ja 4, sekä bussi 25 (pysäkki Brouwersgracht

Vanaf Station HS: tram 1, 9, 15 en 16 uitstappen halte Centrum/Stadhuis dan lopend (of overstappen in het souterrain op tram 2 of 6, RandstadRail 3 of 4) door de Grote Marktstraat, stukje Prinsengracht, linksaf de Lange Beestenmarkt (voor de Hof van Wouw) iets verder linksaf de Brouwersgracht (voor de Tuin der Hesperiden en de Tuinkamer).

Vanaf Station Rijswijk bus 130 van Connexxion.

Heperidenin puutarhan edessä, pysäkki Grote Markt Hof van Wouwin edessä)

Rautiatesemalta Hollands Spoor: raitiovaunu 1,9,15, ja 16 pysäkille Centrum/Stadhuis sieltä kävelien (tai raitiovaunun vaihto kellarikeroksessä linjoille 2 tai 6, RandstadRail 3 tai 4) Grote Marktstraattia pitkin, 200-300 m. Prinsengrachtia, sitten vasemmalle Lange Beestenmarktille (Hof van Wouwin edessä) vähän edempänä vasemmalle Brouwersgrachtille (Hesperidenin puutarha ja Teehuone).

Rijkswijkin asemalta Connexxion bussi 130.

Käännös: Irja Lammers

PIKKUJOULU

Beste Aviisi-lezers, Zoals jullie al eerder tijdens de jaarvergadering in april 2011 hebben gehoord, gaan wij dit jaar samen met de leden van de Vereniging Nederland-Finland Pikkujoulu vieren. Pikkujoulu betekent letterlijk "de kleine kerst". In Finland is het Pikkujoulufeest steeds populairder en belangrijker aan het worden.

In Finland komt Pikkujoulu

oorspronkelijk van het vieren van de advent. Traditioneel begon tijdens de advent het wachten op de Christus, berouw, en de tijd van genezen die eindigt met kerst. In de 18^e eeuw werd advent soms Pikkujoulu genoemd. Het tegenwoordige Pikkujoulufeest werd sinds de Eerste Wereldoorlog regelmatig gevierd in Helsinki. Vóór de tweede Wereldoorlog werd er ook over het papfeest gesproken. Tijdens deze feesten werd, zoals de naam aangeeft, letterlijk kerstpap gegeten en naar papverhalen geluisterd. Diegene die de amandel in de pap vond, moest zo snel mogelijk gaan trouwen. Sindsdien is het Pikkujoulufeest verspreid in

verschillende verenigingen en het feest heeft steeds meer een luchtiger inhoud gekregen. Men denkt dat het Pikkujoulufeest, dat thuis wordt gevierd, oorspronkelijk komt uit de traditie tijdens Tuomaan päivä (dag van Tuomas), 21 december; vanaf die dag mochten de mensen zelfgemaakt bier gaan proeven. In Zweden werd die avond van Tuomaan Päivä Pikkujoulu genoemd. Later werd de Zweedse traditie geruimd met Luciadag, 13 december, die nog steeds lijkt op het Pikkujoulufeest in Finland. De kerstdrank glögi, die bij Pikkujoulu en kerst horen, komt ook oorspronkelijk uit het buurland Zweden. Glögi is een lekkere warme kruiedrank die versterkt kan worden met alcohol. Daarbij

PIKKUJOULU

Hyvät lukijat, kuten ehkä aikaisemmin jo kuulitte vuosikokouksen aikana huhtikuussa, vietämme tänä vuonna yhdessä pikkujoulua Alankomaat-Suomi yhdistyksen nimissä. Suomalaisille pikkujoulu on tuttu juhla, mutta meidän ulkomaalaissille ystävillemme kovin vieras.

Pikkujoululla on juuret adventin vietossa. Perinteisesti uskonnollisesta adventista alkoi Kristuksen odotus, katumuksen ja parannuksen kausi, joka päättyi jouluna. 1800-luvulla adventtia kutsuttiin toisinaan pikkujouluksi.

Varsinaisen pikkujoulun vietto alkoi vakiintua Helsingissä ensimmäisen maailmansodan jälkeen. Ennen toista maailmansotaa puhuttiin myös puurojuhlasta, jossa nimen mukaisesti syötiin joulupuuroa ja kuunneltiin puuropuheita. Joka mantelin löysi, oli pikaisesti menevä naimisiin. Sittemmin pikkujoulut ovat levinneet mitä erilaisimpiin yhteyksiin ja ohjelma sen kuin keventynyt.

Kotien pikkujoulujen ajatellaan olevan perua tavasta, jonka mukaan Tuomaan päivänä 21.12. sai alkaa maistella itse pantua olutta.

Ruotsissa Tuomaan päivän iltaa kutsuttiin pikkujouluksi. Myöhemmin ruotsalainen perinne vaihtui Lucia-juhlaan 13.12, joka edelleen muistuttaa suomalaista pikkujoulua. Jouluisen maustejuoma, glögi, on sekin saapunut meille naapurista.

Joulukuun alkuun osuvalla pikkujoulujen vietolla on nykyään kovin vähän teke mistä uskonnollisen adventin kanssa. Nykyisin pikkujoulut

horen ook stukjes amandelen en rozijnen.

Het Pikkujoulufeest dat in het begin van de decembirmaand wordt gevierd heeft tegenwoordig weinig meer te maken met de religie.

Tegenwoordig representeert het Pikkujoulufeest de "wachttijd" tot de kerstdagen en vaak wordt er samen met vrienden of met collega's op een gezellige, informele manier gefeest.

Pikkujoulu wordt gevierd op de werkplaatsen maar ook op scholen, binnen verenigingen en vanaf jonge leeftijd op de kinderdagverblijven. Het einde van de herfst krijgt zijn toppunt tijdens het Pikkujoulufeest. Het feest heet Pikkujoulu en er zijn ook verschillen met de echte kerst. Pikkujoulu is

meestal informeel en heeft niet zoveel tradities uit de religie als de feestdagen rondom kerst. Er worden wel vaak traditionele kerstgerechten aangeboden zoals ham, ovenschotels van koolraap, wortel en lever en natuurlijk ook de rodebietensalade "rosolli". En wanneer de volwassenen nog met schaamte of plezier terugdenken aan het Pikkujoulufeest, wordt er op het kinderdagverblijf en in scholen al aan de echte kerst gedacht: aan de gezellige sfeer, kerstliedjes, spellen en aan cadeautjes. Tijdens de kerstdagen worden gezinnen en families dichter bij elkaar gebracht en zo worden vaak de familierelaties sterker. Pikkujoulu is over het algemeen een feest met vrienden en de kerstdagen be-

tekenen tijd voor het gezin en de familie. (zie: yhteishyva.fi) Dit jaar organiseren wij ook een Pikkujoulufeest in Nederland, namens de Vereniging Nederland-Finland. De bedoeling is om op verschillende locaties in Nederland een feest te organiseren; bij iemand thuis of op een gehuurde locatie, met heerlijk eten en gezellige Finse Pikkujoulusfeer. Als u wilt helpen om dit feest te organiseren of als u een ruimte heeft die geschikt is voor zo'n feest, aarzel dan niet om contact op te nemen met het secretariaat van de Verenging Nederland-Finland. Samen kunnen we er een leuk feest van maken in december!

Elina Peltola
info@vnf.nu

kuvastavat lähinnä joulun odotusta ja useimmiten melko railakkaisia merkeissä. Siinä, kun joulua vietetään perheen ja läheisimpien kesken, on pikkujoulu erilaisten

yhteisöjen juhla. Pikkujoulua vietetään työpaikoilla, mutta myös kouluissa, yhdistyksissä ja jo pienestä pitäen päävät-kodeissa. Arkinen syyskausi huipentuu pikkujouluun. Pikkujoulun viettö poikkeaa varsinaisesta joulunvietosta usein vapaamuotoisuudellaan ja varsinaista joulua vähäsemällä hartaudellaan. Usein juhlassa on tarjolla perinteiset jouluruuat: kinkkuja, laatikoita, rosollia jne. Siinä, kun työpaikkojen legendaaristen pikkujoulujuhlien vaiheita muistellaan hymysä suin tai häpeillen läpi seuraavan vuoden, muistutavat päiväkötien ja koulujen juhat vielä varsinaista joulua: herttaista tunnelmaa, laulua, leikkejä ja pieniä lahjoja.

Pikkujoulu on myös mitä mainioin tapa nauttia joulun tunnelmasta ystävien kesken - joulun perinteet kun yhdistävät useimmiten suvun ja perheen, ja tärkeät ystävät jäävät tapaan motta. (yhteishyva.fi) Tänä vuonna järjestämme pikkujoulut ensimmäistä kertaa Alankomaat-Suomi yhdistyksen nimissä. Tarkoitus on järjestää juhlia eripuolilla Hollantia joko jonkin kotona tai vuokratussa tilassa. Oletko kiinnostunut auttamaan tai jopa järjestämään itse pikkujoulut suomalaisille ja suomea pitäville henkilöille älä epäröi ottaa yhteyttä Alankomaat-Suomi yhdistyksen sihteeriin!

Elina Peltola
info@vnf.nu

ZO GAAT DE OPMAAK VAN AVIISI IN Z'N WERK

Aviisi, het ledentijdschrift van de vereniging Nederland-Finland, dat vijf keer per jaar door de brievenbus valt, is uniek. Weet u waarom? De redactie, de opmaak, de vertalingen tot en met natuurlijk de inhoud, de artikelen van Aviisi, berusten volledig op vrijwilligerswerk. Deze schare vrijwilligers maakt jaarlijks honderden pagina's de moeite van het lezen waard - in een stijlvolle vierkleurenverpakking. Weinig verenigingen kunnen hetzelfde zeggen; vaak moet er voor de opmaak, de redac-

tie en het vertaalwerk betaald worden, ofwel moet men zich tevreden stellen met een bescheidener resultaat. De vereniging Nederland-Finland is bijzonder gelukkig met het feit, dat de opmaak in vakkundige handen is. Nu Dimitry de Bruin, sinds lange tijd onze opmaker, zich wegens drukke bezigheden in werk en gezin terugtrekt en een nieuwe vrijwilliger, Daniël Loos, zijn werk voortzet, is het tijd om beide heren voor te stellen en hun kijk op de spreekbuis van de vereniging te vernemen.

Interactie tussen de vereniging en Aviisi

Dimitry de Bruin heeft de opmaak van Aviisi al bijna zes jaar verzorgd. Deze professionele graficus (www.dimdim.nl) zag dit als een interessant project, want door zijn Finse moeder en Finse vrouw was de vereniging hem bekend. Dimitry denkt met plezier terug aan de voorbije jaren. In het Aviisi-project heeft vooral het uitkiezen van de omslagfoto's Dimitry, als opmaker, geïnspireerd.

“Ik heb steeds geprobeerd een foto te kiezen, die nauw ver-

NÄIN TAITTUU AVIISI

Viisi kertaa vuodessa postiluukusta kolahtava Aviisi, Alan-komaat-Suomi yhdistyksen jäsenlehti on ainutlaatuinen. Tiedättekö miksi? Aviisi on täysin vapaaehtoisvoimin tuottettu päätoimitusta, taittoa, käänöstystöt ja tieteenkin itse sisältöä, artikkeleita myöten. Tämä joukko vapaaehtoisia tuottaa vuosittain satoja sivuja luettavaa - tyylikkäässä neliväripaketissa. Harva yhdistys voi sanoa samaa – usein taitto-, toimitus-, tai käänöstyöstä joudutaan maksamaan, tai vaihtoehtoisesti tyyty-mään vaativattomampaan lopputulokseen.

Erityisen onnekkas Alankomaat-Suomi yhdistys on ollut saadessaan lehdien taiton ammattilaisten käsiin. Pitkäaikaisen taittajamme Dimitry de Bruinin vetätyessä työ- ja perhekiireiden vuoksi tehtävistään ja uuden vapaaehtoisen, Daniël Loosin jatkaessa hänen työtään, on hyvä aika esitellä kummatkin herrat ja kuulla heidän näkemyksiään yhdistyksen äänitorvesta.

Vuorovaikutus yhdistyksen ja Aviisin ytimessä
Dimitry de Bruin on taittanut Aviisia jo lähes kuusi vuotta. Projektin ryhtyminen tuntui

tälle graafisen alan ammatilaiselle (www.dimdim.nl)

kinnostavalta projekttilta, sillä yhdistys oli hänenelle tuttu suomalaisen äidin ja suomalaisen vaimonsa kautta.

Dimitry muistelee lämmöllä kuluneita vuosia. Taittajan näkökulmasta Dimitryä on inspiroinut Aviisi-projektissa erityisesti kansikuvien valitsemisen.

“Olen aina yritynyt löytää kuvan, joka liittyy lähesti yhdistykseen ja sen toimintaan, mutta samalla myös heijastaa yhdistyksen ydinajatusta, vuorovaikutusta ihmisten välillä”, Dimitry va-

band houdt met de vereniging en haar activiteiten, maar tegelijk ook de kerngedachte van de vereniging weerspiegelt: de wisselwerking tussen mensen", licht Dimitry zijn filosofie toe. Het is ook de functie van de kaft uit te no-digen om verder te lezen. Het is niet altijd gemakkelijk om dit alles te combineren, maar ik zou denken, dat ik erin geslaagd ben het blad door de omslagfoto een levendige uitstraling te geven." Dimitry benadrukt, dat continuïteit bijzonder belangrijk is voor een verenigingsblad als Aviisi. Het kan moeilijk zijn mensen te vinden, die de verantwoording nemen of bijdragen leveren, als één sleutelfiguur om een of andere reden zich uit zijn werk zou

terugtrekken. Voor een door vrijwilligers gemaakt blad is dit de zwakste schakel. Gelukkig is er voor het opmaakwerk tenslotte een opvolger gevonden.

Daniël Loos zet nu het werk van Dimitry voort. Hij is al lang lid van de vereniging, en heeft de ontwikkeling van Aviisi door de jaren heen gevolgd. Hij vindt het een compliment waard, dat het blad steeds beter en aantrekkelijker is geworden. Dit inspireert hem om op zijn beurt zich ervoor in te zetten de kwaliteit hoog te houden en misschien het blad nog verder te ontwikkelen.

"Ik heb het blad al jaren met belangstelling gelezen, en nu een nieuwe vormgever

hard nodig is, dacht ik dat de gelegenheid was gekomen om de twee voor mij meest favoriete onderwerpen te verenigen: vormgeving en Fins. Bovendien ligt mijn hart bij de vereniging Nederland-Finland", vertelt Daniël, die ook al geruime tijd professioneel ontwerper van drukwerk is (www.bureaucontrapunt.nl). "Ik zie het als de functie van Aviisi om verslag te doen van actuele gebeurtenissen en onderwerpen, alsook het bekende en veilige Finlandgevoel aan de lezers over te brengen, maar ook een frisse en verrassende kijk op Finland te bieden. Aviisi slaagt hierin volgens mij goed dankzij leuke columns en verrassende artikelen.

Dimitry de Bruin

loittaa filosofiaansa. "Samalla kannen tehtävänä on myös innostaa lukemaan eteenpäin. Kaiken tämän yhdistäminen ei aina ole helppoa, mutta uskoisin onnistuneeni antamaan lehdelle kansikuvien kautta pirteän yleisilmmeen". Dimitry korostaa jatkuvuuden olevan erityisen tärkeää Aviisin kaltaiselle yhdistyslehdestä. Tämä onkin vapaa-

ehtoisvoimin tuotetun lehden heikoin lenkki, vastuunkantajia ja osaajia voi olla vaikea löytää tilanteessa, jossa yksi avaintekijöistä joutuu syystä tai toisesta vetäytymään tehtävästä. Onneksi taittotyölle löytyi vihdoin jatkaja.

Dimitryn työtä nyt jatkava Daniël Loos yhdistyksen pitkä-aikaisena jäsenenä on seurannut Aviisin kehitystä vuosien varrella ja kitteleen lehden muuttuneen koko ajan paremmaksi ja puoleensavetävämmäksi. Tämä inspiroi häntä lähtemään vuorostaan pitämään tasoa yllä ja kenties kehittämään lehteä entisestään.

"Olen lukenut lehteä innolla jo vuosia, ja nyt kun uutta

taittajaa kipeästi tarvittiin, ajattelin tilaisuuden tulleen yhdistää kaksi minulle mielellisia aihepiiriä – taittotyön ja Suomen. Lisäksi Alankomaat-Suomi yhdistys on lähelä sydäntäni.", kertoo Daniël, joka niin ikään on pitkän linjan ammattilainen painotuotteiden suunnittelussa (www.bureaucontrapunt.nl).

"Näen Aviisin tehtävänä tiedottaa ajankohtaisista tapahtumista ja teemoista, sekä tuoda tuttua ja turvallista Suomi-tunnetta lukijalle, mutta myös tarjota tuoreita ja yllättäviä näkökulmia Suomeen. Aviisi onnistuu tässä mielestääni hyvin hauskojen kolumnien ja yllättävien artikkeleiden ansiosta.

YHDISTYS

De communicatiekanalen in beweging

De ondersteuning en bevordering van de wisselwerking tussen mensen en de gemeenschap is uiteindelijk de bedoeling van zowel de vereniging als haar publicaties. Met de sociale media en de nieuwe publicatiemogelijkheden van internet zijn er veelvuldige mogelijkheden hiertoe. De gedrukte media zijn door deze ontwikkeling al geruime tijd in de verdrukking geraakt, en sommige zijn er beter in geslaagd om zich aan de veranderingen aan te passen dan andere. Maar wat betekenen de digitalisering en de sociale media voor de vereniging en het verenigingsblad Aviisi?

“Voor veel leden is Aviisi nog steeds een belangrijke ver-

bindende factor in de Nederlands-Finse gemeenschap. De behoefte van mensen om gelijkgestemden in de menigte te zoeken bestaat nog steeds, maar connecties en saamhorigheid zoekt men tegenwoordig meer via de sociale media dan via het verenigingsblad,” stelt Dimitry de Bruin vast.

Volgens zowel Dimitry als Daniël is het evenwel een belangrijke functie voor Aviisi en verenigingsbladen in het algemeen, om te beantwoorden aan behoeften waarvoor de meeste sociale media niet zonder meer geschikt zijn. “De functie van het blad is om steeds te vertellen over achtergronden, de geschiedenis en persoonlijke verhalen. Ik zie dit als één van de sterke

punten van Aviisi, en ik geloof niet, dat de behoefte aan dergelijke inhoud verdwijnt. De vereniging moet echter ook actief zijn, zowel via haar website, als via de sociale media zoals Facebook en Twitter. Voor de uitwisseling van ervaring en discussies vormen deze kanalen van nature een betere omgeving dan het blad”, gaat Dimitry verder. “Ik zie niet dat de digitale en sociale media enerzijds en het gedrukte blad anderzijds elkaar uitsluiten, maar juist, dat ze elkaar aanvullen”, benadrukt Daniël.

Het gedrukte blad in de verdrukking door de digitale media

De digitale media zullen zich in de toekomst spongsgewijs

Vuorovaikutuskanavat muutoksessa

Vuorovaikutuksen tukeminen ja lisääminen ihmisten ja yhteisöjen väillä on niin yhdistyksen kuin sen viestinnänkin perimmäinen tarkoitus. Internetin yhteisöpalveluiden ja uusien viestintäakanavien myötä mahdollisuudet tähän ovat moninkertaistuneet. Painettu media on jo pitkään ollut tämän kehityksen puristuksissa ja toiset ovat onnistuneet mukautumaan muutoksiin paremmin kuin toiset. Mutta mitä digitalisoituminen ja sosiaalinen media merkitsevät yhdistyksille ja yhdistyslehdille kuten Aviisi?

“Useille jäsenille Aviisi on edelleen tärkeä yhdistävä tekijä,

jä Hollantilais-suomalaisessa yhteisössä. Ihmisten tarve hakeutua kaltaistensa joukkoon on säilynyt ennallaan, mutta yhteyksiä ja yhteenkuuluvuutta haetaan nykyisin enemminkin sosiaalisen median kuin yhdistyslehdien kautta”, toteaa Dimitry de Bruin.

Aviisilla ja yhdistyslehdillä yleisimmin on kuitenkin sekä Dimitry että Daniël Loosin mukaan tärkeä tehtävä, vastata tarpeeseen johon useimmat sosiaalisen median kanavat eivät välittämättä sovellu.

“Lehden tehtävä on jatkaa taustojen, historian ja henkilökohtaisten tarinoiden kertomista. Nämkin tämän

Daniël Loos

yhtenä Aviisin vahvuksista, enkä usko että tarve tämänkaltaiselle sisällölle katoaa. Yhdistyksen tulee kuitenkin olla aktiivinen myös websivujensa sekä sosiaalisen median kanavien kuten Facebookin ja Twitterin kautta. Kokemusten vaihtoon ja keskusteluun

ontwikkelen. Anderzijds zal het gedrukte blad zich in de naaste toekomst handhaven, maar op de langere termijn is het moeilijker de toekomst te voorspellen.

Volgens Daniël biedt het gedrukte blad typisch langere en diepgaandere artikelen en een goede opmaak, die het lezen prettiger maakt.

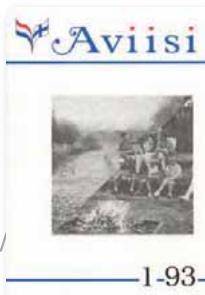
“De hele reeks handelingen van het drukken van het blad tot de verzending, het plezier van het ontvangen van het blad, een tastbaar product vast-

houden en er in bladeren, het opbergen (of weggooien) zijn unieke eigenaardigheden van een gedrukt blad, waarmee de digitale media niet kunnen concurreren”, meent Daniël. “Veel tijdschriften kampen echter nu al met het teruglopen van de abonnementen, want mensen zijn eraan gewend informatie gratis te krijgen. De komst van de iPad op de markt heeft als het ware de weg geëffend voor het digitale tijdschrift door het lezen vanaf het scherm prettiger te

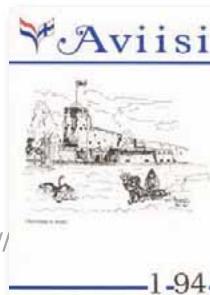
maken. Zelf zou ik de gedrukte en digitale versies van een blad naast elkaar willen ontwikkelen door het digitale blad aan te bieden bv. via de dienst “issuu.com”, meent Dmitry. “Aviisi heeft natuurlijk een naar verhouding kleine lezerskring, zodat de mogelijkheden voor de toekomst bv. zouden kunnen liggen in samenwerking met andere verenigingen en partners in samenwerking.

Tekst: Inka Finne

Vertaling: Hans Adamse

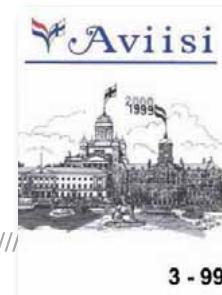
1-93

1-94

4-95

3 - 99

nämä kanavat ovat luonnollisesti lehteä parempia ympäristöjä”, Dmitry jatkaa.

‘En näe digitaalista mediaa ja sosiaalisen median kanavia ja painettua lehteä toisiaan poissulkevinä, vaan toisiaan täydentävinä, painottaa Daniël.

Painettu lehti digitaalisen median paineessa

Digitaalinen media tulee kehittymään tulevaisuudessakin harppauksin. Toistaiseksi ja vielä lähitulevaisuudessa painettu lehti pitää pintansa, mutta pidemmällä tähänmellä tulevaisuutta onkin vaikeampi ennustaa.

Daniël Loosin mukaan painetun lehden ainutlaatuisia ominaisuuksia ovat pidemmät ja syvemmät artikkelit ja lukukokemusta parantava hyvä taitto.

“Koko tapahtumaketju painosta postittamiseen, lehden vastaanottamisen iloon, fyysisen tuotteen kässä pitämiseen ja selailuun, arkistoointiin (tai poisheitämiseen) ovat painetun lehden ainutlaatuisia ominaisuuksia, joiden kanssa digitaalinen media ei kilpaille”, pohtii Daniël.

“Useat aikakausilehdet kamppailevat kuitenkin jo nyt tilausten vähennemisen

kanssa, sillä ihmiset ovat tottuneet saamaan informaation ilmaiseksi. iPadin markkinoille tulo on niin ikään tasoittanut digitaalisen lehtien tietä tehden ruudulta lukemisen miellyttävämmäksi. Itse lähitisin kehittämään lehden painettua ja digitaalista versiota rinnakkain tarjojen digitaalisen lehden esimerkiksi issuu.com palvelun kautta.”, pohtii Dmitry. “Aviisilla on luonnollisesti suhteellisen pieni lukijakunta, joten tulevaisuuden mahdollisuksia voisi olla esimerkiksi yhteistyö muiden yhdistysten ja yhteistyökumppanien kanssa.

Inka Finne

YHDISTYS

Feiten over Dimitry:

Lid van de vereniging Nederland-Finland sinds 2006.

Beste Finland-ervaring:

Vier maanden studentenuitwisseling in Helsinki; dat was een leuke tijd.

Slechtste Finland-ervaring:

Bronchitis in de winter – in de donkere maanden blijf ik liever in Nederland.

Heb je in de toekomst nog tijd om actief deel te nemen aan de activiteiten van de vereniging?

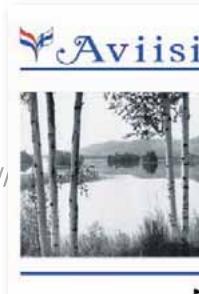
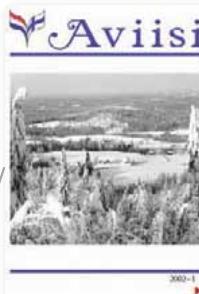
Als de kinderen wat groter

zijn, heb ik misschien weer meer tijd.

Professionele overwegingen:

Grafisch ontwerpen is een interessant, maar vaak ook onderschat vakgebied. De bladen die ik maak zijn meestal vakbladen, en de redactie is meer gefocust op de inhoud dan op de vorm. Ze zien vaak niet hoe de leesbaarheid van hun blad achteruit gaat als er alleen maar pagina's worden volgeschreven zonder dat er wordt gekeken naar wat de lezer wil. Samen met de redactie maken we een plan

over een duidelijke indeling. We stellen samen regels op over het aantal woorden en op welke manier een artikel geïllustreerd gaat worden. Het is belangrijk dat auteurs en redactie zich aan die regels houden. De eindredactie moet auteurs 'dwingen' om bondige stukken te schrijven en er moet gezocht worden naar beeld. Als ontwerper houdt je rekening met het budget van een blad bij het bedenken van beeld. Als je mijn werk beter wilt leren kennen, kun je meer informatie vinden op de site www.dimdim.nl.

Fact file Dimitry:

Alankomaat-Suomi -yhdistyksen jäsen vuodesta 2006.

Paras Suomi-kokemus:

Neljän kuukauden opiskelijavaihto Helsingissä oli hauskaa aikaa.

Huonoin Suomi-kokemus:

Keuhkoputkentulehdus talvella – pimeimpinä kuukausina pyysyn mieluiten Alankomaissa.

Ehditkö tulevaisuudessa vielä osallistua aktiivisesti yhdistyksen toimintaan?

Kun lapset vähän kasvavat, on

minulla ehkä taas enemmän aikaa.

Ammattilaisen terveiset:

Graafinen suunnittelu on mielenkiintoinen, muuta usein aliavrostettu ala. Itse teen pääasiassa ammattilehtiä ja toimitus on enemmän keskitynyt sisältöön kuin muotoon. He eivät usein näe, miten luettavuuteen vaikuttaa, jos sivut tungetaan täyneen tekstiä ilman että mietitään mitä lukija haluaa. Käytännössä toimimme yhdessä toimituksen kanssa ja teemme suunnitelman sisäl-

lön jakautumisesta sivulle, Asetamme säännöt sanojen määritä ja kuinka artikkeli kuvitetaan. On tärkeää, että artilleiden kirjoittajat ja toimitus pitävät kiinni sovitusta. Toimituksen tulee "pakkata" tekstituottajien kirjoittamaan tiiviimmin ja kuvitusta tulee miettiä. Graafisen suunnittelijan tulee huomioida lehden budjetti ja huolehtia kuvituksesta. Mikäli haluatte tutustua tarkemmin työhöni, lisätietoa löytyy sivulta www.dimdim.nl

Feiten over Daniël:

Lid van de vereniging Nederland-Finland sinds ongeveer 12 jaar.

Van waaruit wordt jouw belangstelling voor Finland gevoed?

Al van jongens af aan heb ik mijn innerlijk kompas op het Noorden staan en dankzij Finse vrienden ben ik op het spoor van de rijke Finse cultuur en het fraaie Finse landschap gekomen. Ik ben er vaak geweest en houd mij graag bezig met Finse muziek, literatuur, film en beeldende kunst. Je zou kunnen zeggen

dat ik een natuurlijke verwantschap voel met de wijze waarop cultuur en natuur in Finland vaak met elkaar zijn verbonden. Dat hoor je in de muziek van Rautavaara, Nordgren of Sibelius, dat zie je in ontwerpen van Wirkkala en Aalto of de kunst van Gallen-Kallela en Lehtinen en dat lees je in de Kalevala, bij Eva-Liisa Manner of Arto Paasilina.

Beste Finland-ervaring

Dat kunnen er vele zijn: wandelen in september door Lapland tijdens de ruska en dat dan onverwacht de eerste

sneeuw valt. Of: met vrienden vanuit de sauna een koel meer bij Juupajoki induiken en zwemmen tussen de mistflarden onder het maanlicht. Of: weliswaar niet in Finland, maar in Paradiso in Amsterdam: een swingend concert van Värttinä, op het eerste avondje uit met Mireille, nu mijn vrouw.

Denk je dat de leden je nog eens zullen ontmoeten op een van onze evenementen?

Daar is zeker grote kans op, vooral bij de culturele activiteiten, zoals onlangs in

Aviisi

Aviisi

Aviisi

Aviisi

Fact file Daniel:

Alankomaat-Suomi -yhdistyksen jäsen noin 12 vuotta.

Mistä Suomi-kiinnostuksesi juotaa juurensa?

Olen ollut nuoresta asti kiinnostunut pohjoisesta ja suomalaisen ystävien ansiosta olen saanut tutustua Suomen rikkaaseen kulttuuriin ja kauniiseen luontoon. Olen vierailut Suomessa useasti, ja kiinnostuksen kohteitani ovat suomalainen musiikki, kirjallisuus, elokuva ja kuvataide. Tapa, jolla kullittuuri ja luonto usein Suomessa ovat kietoutuneet toisiinsa tuntuu

minulle hyvin luonnolliselta ja omalta. Tämä yhteys kuuluu Rautavaaran Nordgrenin ja Sibeliuksen musiikkissa, Wirkkalan ja Aallon muotoilussa, Gallen-Kallelan ja Lehtisen taiteessa ja on luettavissa Kalevalsta sekä Eva-Liisa Mannerin ja Arto Paasilinnan tuotannossa.

Paras Suomi-kokemus

Niitä on monia. Vaeltaminen Läpi syksyussa ruska-aikaan kun ensilu yhtäkkää sataa. Tai ystävien kanssa sauna kylmään järveen loikkaaminen Juupajoella ja uinti kuutamolla sumunrie-

kaliden välissä. Tai ensitrefft nykyisen vaimoni Mireillen kanssa Värttinän svengaavassa konsertissa Amsterdamin Paradisossa.

Tulevatko Alakomaat-Suomi yhdistyksen jäsent tapamaan sinua tapatumissamme?

Mitä todennäköisimmin, erityisesti kulttuuritapahtumissa. Äskettäin osallistuin Karita Mattilan konserttiin Rotterdamissa, jossa hän esitti Saariahon ja Sibeliuksen musiikkia Jukka-Pekka Sarasteen johdolla. Se oli fantastinen konsertti yhdistettyynä mukaan vastaanottoon tauolla ja

YHDISTYS

Rotterdam met muziek van Saariaho en Sibelius. Dat was een fantastisch concert, met een gezellige ontmoeting in de pauze en na afloop. Goed ook om te merken dat er veel Finnen en niet-Finnen enthousiast zijn voor deze muziek. En ook leuk sopraan Karita Mattila even de hand te schudden, maestro Jukka-Pekka Saraste even te kunnen spreken.

Professionele overwegingen:

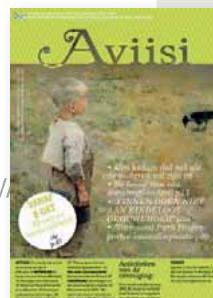
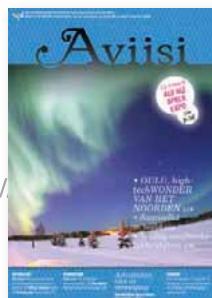
Ik werk nu zo'n twintig jaar in de grafische vormgeving en heb allerlei boeken, brochures, verpakkingen en

dergelijke gemaakt, vooral voor wetenschappelijke en culturele bedrijven en instellingen. Tegenwoordig doe ik vooral vormgeving en redactieel werk in de archeologie, maar ik blijf graag zo breed mogelijk actief. Ik heb ook verscheidene nieuwsbrieven en tijdschriften ontworpen. Voorbeelden van mijn werk zijn te vinden op de website van mijn ontwerpbureau: www.bureaucontrapunt.nl

Naschrift van de redactie:

Intussen is de eerste samenwerking tussen ondergetekende en Daniël Loos, onze nieuwe opmaker, al weer achter de rug. Ik heb er alle vertrouwen in, dat alles weer net zo vlot en soepel zal verlopen als met Dimitry. Ik wens Dimitry alle goeds en veel succes met zijn werk en zijn gezin. Daniël: met jou in de sleutelrol van opmaker zullen we er zeker in slagen om de kwaliteit van Aviisi minstens te handhaven!

Hans Adamse, hoofdredacteur

konsertin lopuksi. Oli hienoa huomata, että sekä suomalaiset että ei-suomalaiset ovat innostuneita tästä musiikista. Oli hienoa pasta tervehtimään soprano Karita Mattilaa ja vaihtaa pari sanaa itse maestron, Jukka-Pekka Sarasteen kanssa.

Ammattilaisen terveiset:

Olen työskennellyt graafisen suunnittelun parissa jo kaksi vuosikymmentä ja tehnyt monenlaisia kirjoja, lehtiisiä, pakkauksia ym. Erityisesti tie- ja kulttuurialan yrityksille ja instansseille. Tällähetkellä teen taitto- ja toimitustyötä

erityisesti arkeologian alalla, mutta pidän itseni mielelläni kiireisenä myös laajemmalta muiden alojen parissa. Esimerkkejä työstäni löytyy yritykseni www.bureaucontrapunt.nl

Päätoimittajalta

Allekirjoittaneen ja uuden taitjamme Daniël Loosin yhteistyö on tällä välin käynnistynyt. Minulla onkin täysi luottamus siihen, että kaikki sujuu jatkossakin yhtä jouhevasti kuin Dimitryn kanssa. Toivotankin Dimitrylle kaikkea hyvää jatkossa ja menestystä työn ja perheen parissa.

Daniël: Saatuamme sinut taittajan avainrooliin, onnistumme varmasti vähintäänkin pitämään yllä Aviisin nykyisen laadun!

Hans Adamse, päätoimittaja
Käännös: Inka Finne

Belangrijke adressen

In Nederland - Alankomaissa

Ambassade van Finland

Suomen suurlähetystö

Groot Hertoginnelaan 16

2517 Eg DenHaag

tel: 070-346 9754

fax: 070-3107174

e-mail: info.haa@formin.fi

internet: www.finlande.nl

Finse Zeemanskerk

Suomen Merimieskirkko

's-Gravendijkwal 64

3014 EG Rotterdam

010-436 6164

internet: www.finsekerk.com

Suomi-Seura

r.y. Secretariaat:

Lea Huomanen

Goudsesingel 373

3032 EN ROTTERDAM

Sähköposti:

lea.huomanen@chello.nl

Puh. 06 53854062

internet: www.suomi-seura.fi

Finse Zaterdagsschool

Suomalainen

Lauantaikoulu

Suomen Merimieskirkko

's-Gravendijkwal 64

3014 EG Rotterdam

informatie - tiedustelut:

internet: www.lauantaikoulu.nl

Finnish Dutch Trade Guild

p/a Patrice van der Heiden

Musholm 149

2133 HR Hoofddorp

www.fdtg.eu

Cultureel attaché van de VNF

Alexander van Hoboken

Maanstraat 29

6543 VR Nijmegen

024-3783024

avanhoboken@yahoo.com

**Finse school -
Suomikoulu**
The American School
of the Hague
Rijksstraatweg 200
2241 BX Wassenaar
informatie - tiedustelut:
Kirsti Vaaranmäki, voorzitter
email: opettajata@
suomikoulu.nl
internet: www.suomi-koulu.nl

**Finse School Utrecht en
Omgeving**
Utrechtin alueen Suomi-koulu
p/a Terhi Halme
Govert Flincklaan 11
1213 En Hilversum
www.utrechtinsuomikoulu.fi

In Finland - Suomessa

Nederlandse Ambassade in Finland:

Erottajankatu 19B,
FI-00130 Helsinki,
tel: +358-(0)9-228920,
fax: +358-(0)9-22892228,
e-mail: nlgovhel@
kolumbus.fi, internet:
www.netherlands.fi

Nederlandse Vereniging in Finland

Secretariaat Vetelaisenkuja
390540 Oulu
E-mail: secretariaat@
nederlandsvereniging.fi
internet: www.nederlandse
vereniging.fi

Colofon

De vereniging Nederland-Finland werd opgericht in het jaar 1923. Aviisi is het officiële contactorgaan van de vereniging en verschijnt vijf keer per jaar. Leden van de vereniging ontvangen Aviisi gratis.

Aviisi

Jaargang 20

Jaar 2011

Nummer 4

Vormgeving

Daniël Loos

Eindredactie

Hans Adamse
(hoofdredacteur)
aviisi@vnf.nu
Minna Räty(Fins)
aviisi@vnf.nu

Eindverantwoording

het bestuur

Drukwerk

Via ASB drukwerk-
begeleiding

Oplage

600

ISSN

1566-8542

Kopij

Kopij voor de volgende
Aviisi kan per e-mail voor
4 oktober 2011 aan het
secretariaat aviisi@vnf.nu
gezonden worden. Kopij kan
worden aangeleverd in één
van de volgende bestands-
formaten: Microsoft©Word,
RTF of ASCII tekst. Beelden
in de hoogst beschikbare
kwaliteit aanleveren (ca.
2000 pixels of meer). De
verantwoordelijkheid voor
de inhoud van artikelen
in Aviisi die door derden
geschreven zijn, ligt bij
de betreffende auteurs.
De redactie van Aviisi
behoudt zich het recht voor
artikelen in te korten of niet
te plaatsen.

Website VNF

www.vnf.nu
Jesper Bexkens
(webmaster)
secretaris@vnf.nu
Peter Glebbeek
(Technisch beheer)

Ledenadministratie, & secretariaat

Marjut Suvisaari
info@vnf.nu
Haverkamp 132
2592 BK Den Haag
06-55802120
(dinsdags tussen
17.00-21.00 uur)
info@vnf.nu

Bankrekening vereniging

54.92.86.705 te Den Haag

Bestuur Vereniging Nederland-Finland

Voorzitter
Nina Knoops
voorzitter@vnf.nu

Secretaris
Jesper Bexkens
secretaris@vnf.nu

Penningmeester
Jacques Groenendijk
pr-aviisi@vnf.nu

**PR, ledenwerving
en advertenties**
Jacques Groenendijk
pr-aviisi@vnf.nu

Bestuurslid PR
Inka Finne
inkafinne@gmail.com

Bestuurslid activiteiten
Elina Peltola
ellipeltola@gmail.com

**Bestuurslid bedrijfs-
ledenwerving**
Arend Spaans

WORD LID!

Naam: _____

Voorletters: _____

M / V * _____ *doorhalen wat niet van toepassing is

Geb. datum _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

E-mail: _____

Telefoonnummer: _____

Datum: _____

Aanmelding als lid "Vereniging Nederland-Finland": Uw aanmelding kunt u naar onderstaand postadres sturen of per e-mail naar: info@vnf.nu.

Secretariaat vereniging Nederland-Finland

Haverkamp 132

2592 BK Den Haag

Voor vragen: bel met 06-55 80 21 20

(dinsdags tussen 17.00-21.00 uur)

info@vnf.nu

Zo spoedig mogelijk na ontvangst van uw aanmelding sturen wij u een bevestiging met een nummer van Aviisi, de brochure "Finland in Nederland" en de contributierekening. Nadat wij u als lid hebben ingeschreven ontvangt u automatisch het eerst volgende nummer van ons verenigingsmagazine "Aviisi". De contributie bedraagt per jaar (1 januari tot en met 31 december) voor: VNF-leden € 24,50 en Bedrijfsleden € 74,- (inclusief weblogo).

De statuten van de vereniging kunt u op onze website (<http://www.vnf.nu>) onder "De Vereniging" vinden. Met uw aanmelding accepteert u onze statuten. Heeft u geen internet dan sturen wij graag op uw verzoek een exemplaar toe.

**Vereniging Nederland-Finland
Alankomaat-Suomi yhdistys**

LIITY JÄSENEKSI!

Nimi: _____

Kutsumanimi: _____

M / N

*) poista toinen, jätä vain oikea vaihtoehto

Syntymääika: _____

Osoite: _____

Postinumero: _____

Asuinpaikka: _____

Puhelinnumero: _____

Maksan jäsenmaksun mielelläni tililtäni nr. _____

Päivämäärä: _____

Ilmoittautumisen Alankomaat-Suomi Yhdistyksen jäseneksi voit lähettää postitse allaolevaan osoitteeseen tai sähköpostitse osoitteeseen: info@vnf.nu

Secretariaat vereniging Nederland-Finland
Haverkamp 132
2592 BK Den Haag
Soita 06-55 80 21 20
(tiistaisin klo. 17.00-21.00)
info@vnf.nu

Mahdollisimman pian ilmoittautumisenne jälkeen lähetämme teille postissa vahvistuksen ja liitteenä kappaleen Aviisi-lehteen, esitteen "Suomi Alankomaissa" sekä jäsenmaksulaskun.

Kun olet ilmoittautunut jäseneksemme, saat heti seuraavaksi ilmestynyt yhdistyksen jäsenlehden "Aviisin" numeron.

Jäsenmaksu on vuodessa (1. tammikuuta -31. joulukuuta):

Jäsen sekä samassa taloudessa asuva partneri ja alle 18 vuotiaat lapset 24,50 euroa ja yritysjäsen 74,- euroa (sisältää weblogen).

Nettisivultamme www.vnf.nu alaosikosta « Yhdistys » löydät yhdistyksen säännöt. Ilmoittautuessasi jäseneksi samalla hyväksyt nämä säännöt. Huom. Säännöt ovat toistaiseksi vain hollanninkielellä (Statuten).

Vereniging Nederland-Finland
Alankomaat-Suomi yhdistys

the spliethoff group

Radarweg 36
1042 AA Amsterdam
The Netherlands

P.O. Box 409
1000 AK Amsterdam
The Netherlands

Tel: +31 (0)20 4488 400
Fax: +31 (0)20 4488 500
E-mail: gogracht@spliethoff.com
Internet: www.spliethoff.com

Rokade Advies B.V.

Fiscalisten/Verolakimiehet
Juristen/Lakimiehet
Administrateurs/Kirjanpitäjät